

SLOVENEČ

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. —
Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petivrst (72 mm):
za enkrat . . . . . 15 h
za dvakrat . . . . . 11 "
za trikrat . . . . . 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Naše bodoče delo.

Trst, 12. junija.

Naše javno življenje ima to slabost, da motijo duhove samo zunanosti, a za istinito notranjo vrednost stvari ponavadi manjka pravega zmisla. Zdej, ko so izvoljeni državni poslanci, ko so posamezni volivni okraji na volivnem zemljevidu poslikani z raznimi barvami in je v gotovih številkah fiksirano razmerje strank, se sodi le po teh zunanjih znakih. Vse upira poglede le na poslance, češ, kaj bodo naredili, kakor da bi bila usoda vsega našega naroda odvisna od tega, če so v enem klubu ali ne.

Poslanci naj na Dunaju ukrenejo, kar spoznajo za pravo, a mi, ki smo doma, premislimo, kaj nam je storiti, da ne nazadujemo. Po mnenju naših uradnih politikov je vse odvisno samo od one vodene slege, v katere imenu hočejo poslance S. L. S. prisiliti, da bi se vezali z liberalci, in našega poslanca dr. Rybafa smatrajo celo za tisto brezbarvno vez, ki naj spoji nasprotno nezdruženo elemente. A ravno ta brezbarvnost in neodločenost nas zna pogubiti, kajti bodimo odkriti: srčni in povejmo si na ves glas, da nas sedanja politika solzne brezbarvnosti, ki vedno cika na liberalno stran, ne bo vzdržala na površini. V slovenskem ljudstvu se tudi vrši proces, ki utegne v šestih letih dovesti tako daleč, da pojde za Rybafem na Dunaj — socialni demokrat.

Od petih tržaških mandatov imajo socialni demokratje že štiri, in na tisoče slovenskih glasov je bilo na volišču oddanih za rdečo internacionalo. To socialistično gibanje se pa iz mesta širi v okolico, in če se mu ne postavi nasproti organizacija, ki ga paralizira, bo socializem preplaval tudi tržaško okolico in vse solze »Edinosti« bodo tekle zakanon. Z železnimi koraki napreduje nevzdržni razvoj ljudskih mas, in taka slabotna breznačelna politika, s kakršno smo delali doslej, nam bo vse delavstvo odgnala v socialistični tabor, kjer znajo napolniti ljudsko dušo z bolj krepkimi strastmi, kakor je naše breznačelno slogarjenje. Žal, da je tako, pa resnice ne bomo strašili!

Kako žalostno je pogorel liberalizem v Trstu! A slovenski liberalizem, kakor je razvit v ljubljanski klici, je po duhu popolnoma enak Venezianovi kamori. Ne varajmo se! Zveza Rybaf-Hribar ne pomeni za nas sreče, ampak je znak političnega propadanja, ki se bo končalo s tem, da bo tudi peti tržaški okraj padel v roke socialni demokraciji.

V tržaških krogih se je začelo misliti zdaj, da se ustanovi stranka narodnih socialistov, ki naj bi bila bojna organizacija proti socialni demokraciji. Prazne sanje! Ti narodni socialci so se povsod izkazali kot ponesrečena, življenja nezmožna ustanova. Na Češkem,

na Nemškem, na Ogrskem — povsod je ta socializem izprevrgel se v pravo socialno demokracijo.

Izkušnja zadnjih volitev po celi državi nas uči, da more edino le krščansko-socialna ideja uspešno stopiti na bojno polje proti socialni demokraciji. Za delavstvo je treba krepkega, odkritega programa in voditeljev iz njegovih vrst, polnih navdušenja za strogo, nezlomno organizacijo. Taki voditelji pa izhajajo le iz krščansko-socialne organizacije. Namestu, da se pri nas hudujemo nad kranjskimi Kreki in Gostinčarji, pojdemo se rajši k njim učit in jih vabimo, naj nam pomagajo ustvariti organizacijo, ki je edino spasonosna!

Država in socializem.

Dolgo se že širijo socialistične ideje, a ni bilo še praktičnega poizkusa, da bi bila katera država začela izvajati v dejanju komunistične teorije. Ravno nasproti smo videli, da so socialistični poslanci, tudi če so zmagali na radikalnejši program, takoj ta program zatajili, ko so dobili v roke moč, da ga izvedejo. Oni so zoper monarhijo, a se vklonijo, kadar se jim ponudi zaželjena prilika, da postanejo c. kr. socialisti. Oni so pred ljudstvom strašni antimitaristi, a če pride do odločitve, glasujejo tudi za nove kanone. Vsi socialni demokratje, ki so doslej še postali ministri, so izdali svojo stranko in postali branitelji kapitalizma.

Na Francoskem imamo v tem oziru najbolj poučne zgled. Ko so zmagali socialisti, bi bil človek mislil, da bodo zdaj takoj ustvarjali socialistični raj, vpeljali skupno državno last in odpravili krivični kapitalistični družabni red. A zgodilo se je nasprotno. Združili so se s kapitalističnim framasnostvom in so začeli versko borbo, da odvrnejo z njo pozornost ljudstva od svojega lastnega izdajstva, ki so ga izvršili nad delavskimi stanoviti.

Zdej imamo pa v francoski zbornici veleznimiv dogodek: Najradikalnejši del socialistov, ki mu načelujejo ljudje, ki še niso ministri, pa bi bili radi, in zato potrebujejo reklame in popularnosti, je nastopil s komunističnim predlogom, ki je najradikalnejši, kar smo jih zadnja desetletja še doživeli. Jaurès je predlagal, da se vinogradi podržavijo, da se vpelje skupna državna posest zemljišč in zanj seveda tudi državna uprava. To je v jedru res komunističen predlog, in vložen je tudi v času, ko je razpoloženje zanj najugodnejše.

Take agitacije, kakor so jo zadnje tedne razvili južnofrancoski viničarji, naša politična zgodovina ne pomni. Vinogradništvo južnofrancosko je težko udarjeno po umetnih vinih in po zunanji konkurenci. Marcelin Albert, preprost kmet, se postavi na čelo agitaciji in postane čez noč ena najvplivnejših oseb, ki zbira okoli sebe na stotisoče privrženecv. Ve-

likanski shodi so se vršili, in v Montpellieru je mogel Albert reči, da govori v imenu 800 tisoč ljudi. Viničarji trpe bedo, govori Albert na shodih, in dolžnost vlade je, da jim pomaga. Če vlada takoj ne pomaga, odpovedo viničarji davke, ne gredo več v vojaške in občinski zastopi vsi odstopijo. Vlada ima torej dolžnost, da pomaga.

Vlada pa se za to ni zmenila, ker se ji zdi važnejša naloga, bojevati se proti duhovnikom in cerkovnikom. Ko so se pa začeli zbirati ljudje v velikanskih množicah in so začeli prirejati ogromne demonstracije, je začela misliti, pa ni dobila poguma, da bi kaj storila.

Ta trenutek pride komunistični predlog Jaurèsov. Kaj stori parlament? Z velikansko večino ga odkloni, češ, da je neizvedljiv. In vendar so ti ljudje, ki so predlog odklonili, nebrojnikrat pred ljudstvom zagovarjali socialnodemokratski program! Ko ga naj bi v dejanju izvršili, so pa izjavili, da je nemogoč. Posestnikom se zemlja ne sme vzeti — pravijo in če bi se odkupila, bi bilo treba zato na milijarde denarja. Skupno v državni upravi se zemlja ne dá obdelovati, kajti za to bi bilo treba ogromno uradništva in državnih uslužbencev, ki pa vsi skupaj poljedelstva ne bi mogli vzdržati niti na tej stopinji, kakor je zdaj. In vlada? Pozabila je na vse svoje lepe teorije, s katerimi so ti ljudje kot kandidatje slepili volivce.

Ta poraz komunistične ideje je najboljši dokaz, da so puhle in prazne one teorije, s katerimi slepijo socialisti revno ljudstvo, in da njim samim ni za njih dejansko izvršitev.

Pač pa je potrebno, da se vrši stopnjena neko socializiranje velike produkcije tam, kjer je ta veleprodukcija v rokah kapitalistov sredstvo za izmozgavanje revnega ljudstva. Za to so nastopale vsikdar krščanske stranke, in tudi v sedanjih državni zbor stopajo že s formuliranimi zahtevami. Sklepi zadnjih dveh slovenskih katoliških shodov se še dobro v spominu, in ravnokar je na shodu dunajskega krščansko-socialnega delavstva poslanec Kušak izjavil, da bo zahtevala njegova stranka, da se podržavijo rudniki, vrelci kamenega olja, železnice in druge stvari, ki so splošno potrebne, pa jih zdaj monopolizirajo kapitalisti, da jim določujejo visoke cene ter tako izsesavajo ljudstvo. Tudi splošno ljudsko zavarovanje, ki je ena glavnih zahtev našega programa, je v jedru prav državnosocialistična zahteva.

Država more torej do gotove meje izvajati socializem. Komunistične sanjarije pa, ki hočejo odstraniti zasebno lastninsko pravico, so neizvedljive in protinaravne.

Tedenski pregled.

Štiridesetletnica, odkar je bil cesar Franc Franc Jožef kronan za ogrskega kralja, se je izvršila 9. t. m. v Budimpešti brez posebnega hrupa. Navzoč je bil tudi prestolonaslednik, ki je pa takoj po jubilejni maši odpotoval. Nagovori so bili običajni. — Tudi v Zagrebu se je opravila v spomin jubileja slavnostna sveta maša. Starčevićanska stranka je izdala ob tej priliki manifest, ki v njem izjavlja, da jubilej ni v zvezi s Hrvaško, ki leta 1867 pri kraljevem kronanju ni bila navzoča, in da se mora kronanje hrvaškega kralja izvršiti edino na hrvaških tleh. — Pozornost je vzbudil cesar s tem, da je nenadoma odpotoval. Kot vzrok naštevajo tudi sirov nastop mažarskih poslancev nasproti rumunskemu poslancu Vaidi.

Javna telovadba. Lepo število gostov in domačinov je privabilo pretečeno nedeljo ugodno vreme k telovadni predstavi, ki se je vršila na odprtem prostoru v St. Vidu pri Ljubljani. Ponovno priznavamo, da je živahno odobravanje, ki je sledilo posameznim točkam, bila dgocega upravičeno in zaslužno. Mladeniči telovadnega ljubljanskega in šentviškega odseka, čvrsto napre! Po telovadbi se je razvila domača zabava med petjem, tamburanjem in srečkanjem.

Francoski viničarji napravljajo vladi resne skrbi. V Montpellieru v južni Franciji se jih je sešlo čez 600.000, da so manifestirali za svoje zahteve. Na vseh županstvih so odstranili narodne trobojnice in jih nadomestili s črnimi. — Pri shodu v Toulonu je bilo navzočih 25.000 vinogradnikov. — V Narbonnu je 3000 vojakov pozdravljalo demonstranteviničarje. Častniki vojakov niso mogli pomiriti; moral je priti polkovnik. — Minister bo oprostil za pet let vinograde davkov.

Izpodletelo jim je. Liberalci so bili dali parelo: Dijaško in ljudsko kuhinjo moramo dobiti v svoje roke. Sklenili so vse one gospe, ki so že leta in leta požrtvovalno delale za blagor ubogega ljudstva, odstraniti iz odbora. Mahinacija je bila v tem, da občni zbor ni bil pravilno naznanjen in da kraj zborovanja ni bil imenovan. Može, ki jih drugače ni videti v ljudski kuhinji, kakor dr. Tavčar, Šubic, Lah, Vrhovnik, so prišli že ob šestih in izvršili četrto točko sporeda, t. j. volitev, na prvem mestu. Ko so dohtali naši in se je imel občni zbor šele začeti, je dr. Tavčar izjavil, da je volitev zaključena. Prišlo je do burnih prizorov, nakar se je spisal takoj protest na vlado, ki so ga vsi navzoči podpisali razen liberalcev, ki so odšli. — Protest je podpisalo 34 članov, za Franjo dr. Tavčarjevo je bilo oddanih pa 28 liberalnih glasov.

Kje so vitezi? Koliko zgražanja in razžaljenja je bilo pri liberalnih zagovornikih dostojnosti, ako je »Slovenec« upravičeno malo

LISTEK.

Cvijičeva slavnost.

Dunaj, 12. junija.

Kdor pozna razmere med našim jugoslovanskim dijaštvom na Dunaju, ve, kako malo vezi je med posameznimi akad. društvi. Vsako gre svojo pot zase. Ali naša akademična društva morajo samo tedaj vršiti svojo vzgojno nalogo med dijaštvom, ako njih voditelji znajo dobiti prave momente, da zberejo raztresene ude in pokažejo, da jugoslovansko dijaštvo, in naj bodo razlike v mišljenju, političnih težnjah in domovini še tako velike, tvori eno samo celoto. Kdor je bil na Cvijičevi slavnosti, ki so jo priredila jugoslovanska akademična društva, da skupno počaste srbskega učenjaka, je dobil ta vtis, da so tu zbrani pripadniki enega naroda. Postavite Nemca med nas. Glavo stavim, da ne bi mogel opaziti, da so tu bile zastopane kar štiri »narodnosti«. Zabava je bila pristrana, kakor med brati ene družine. Kdo hoče vedeti, kaj se pravi praktično gojiti jugoslovansko misel, ta naj bi bil prišel na to slavnost. Ne sanjajmo o velikem jugoslovanskem kraljestvu! Trdno sicer upamo, da se bo dobila forma, pod katero bomo vsi Slovani na jugu kulturno združeni — to je in mora biti naš poslednji cilj — vendar pri sedanjih razmerah je ta združitev utopična. Ali če je zdaj, vedno ne bo, in dolžnost naša je, da ji

polagoma pripravljamo pot. Poti pa sedaj druge ni, kot, da budimo med seboj zavest, da smo en sam narod, ker imamo iste šege, iste navade, isti jezik, ker se tudi po značaju razločujemo samo v toliko, kolikor so nam tuji različni kulturni vplivi udarili svoj poseben pečat. Te zavesti skupnosti ne smemo nikdar prenehati buditi; čim manj je nade, da se v doglednem času združimo, tem bolj smo dolžni delati na to, da ta zavest ne zaspi. Vedimo, da z zadnjim Ilircom — hvale Bogu, imamo jih še, in bo jih vedno več — pade slovenski narod.

Do sedaj je bila navada, da je akademična mladina slavila — poete. »Prešeren in — nič več« se je reklo včasih. Res je, da poeti najčistejše izražajo narodno psiho, in da v njih delih leži pogosto vse kulturno stremljenje naroda, kateremu pripadajo. Ali dober poet še ni vselej dober — vodnik narodov. Goethe je bil majhen pesnik, a vendar, ko je zapel svojo najlepšo pesem, položil je vanjo ves naš narodni program. Kdo bo v resnih časih, ki se nam bližajo naš vodnik? Ali Prešeren, ali Vodnik? Ali je Vodnik in njegova »Ilirija oživljena« pozabljena za vselej in ali se res

Slovenec ne more vneti za nekaj višjega, kot so »mokrocvetice rožice poezije«?

To mi je tedaj po glavi rojilo, ko se je na Cvijičevem večeru navdušeno razlegala po dvorani pesem »U boj!«, ki so jo pela združena akad. društva: slovenska »Danica«, »Sava«, »Slovenija«, hrvaška »Jadrana«, »Zvonimir« in srbska »Zora«. In rekel sem si: ali ni danes v tej dvorani nekaka »Ilirija oživljena«? In prepričan sem bil tedaj, da ta ideja ni utopijska, da ne sme biti utopijska.

No to pot nismo slavili poeta. Zato je bila slavnost nekako resnejša, stvarnejša. Nič onega bombastičnega navdušenja, ki smo ga navajeni opaziti na narodnih slavnostih, kjer se napiva »slovanski vzajemnosti« bolj za zabavo, kot iz prepričanja. V resnih potezah je očrtal govornik g. dr. N. Zupanič življenje in delovanje sedanjega rektorja srbskega vseučilišča v Beogradu. Predavatelj je napisal daljšo študijo o slavljencu v »Dom in Svetu«, zato nam ni treba povdarjati glavnih misli, ki jih je podal ta večer. Opozarjamo le na ono študijo. Dr. Jovan Cvijič si je pridobil zlasti mnogo zaslug za znanstveno proučevanje Balkana. Njegova dela so eminentne važnosti za napredek geografske vede. To so seveda v prvi vrsti dela za strogo strokovnaške znanstvene kroge; ali pri tem ne pozabimo omeniti, da se delovanje učenjaka Cvijiča ne omejuje samo na znanstvene kroge. Mnogo njegovih spisov vzame v roko tudi lahko nestrokovnjak; kolikega praktičnega pomena bo, ko bomo imeli njegov zemljevid jugoslovanskih dežel, ki ga tako živo pogrešamo. Cvijičovo delovanje ne koristi samo

Srbiji, ampak vsem južnim Slovanom. Zato je dolžna tudi slovenska javnost priznanje učenjaku, ki ljubi naš narod. Dokaz temu brzojavka, ki jo je poslal, da se zahvali za skromno proslavo: Sada me iznenadi vest beogradskih listov, da jugoslovanska akademika društva priredijo svečanu sednico u moju čast. Prvo osecanje, koje se u meni javlja, to je, da tako veliko ljubastno još nisam zaslužio ali me u isto vreme vrlo raduje, što vidim, da jugoslavenska omladina odaje pošto radu, glavnomu faktoru proslava. Radom ćemo storiti i našu potpunu zajednicu i bolju budućnost. Osobito me je prijatno dirnulo što u tim osecajima vidim ujedinjene Slovence, Hrvate in Srbe. Dr. Jovan Cvijič, rektor srpskog univerziteta.

S to proslavo je dijaštvo pokazalo, kako naj se v bodoče umeva jugoslovanska vzajemnost. Kakor slavljene dr. Cvijič ne omejuje svojega delovanja samo na Srbijo: to bi bil premalen delokrog za velikega duha, vsa zemlja, koda bivajo južni Slovani, je njegov delokrog; tu se realiziraj njegova stvarljajoča sila. Zato ga z vso pravico vsi smatramo za svojega. Tako pa delaj vsak Slovenec, ki čuti v sebi genij stvarljajoče sile. Ali se naše obzorje res jenja tam, kjer stoji Karavanke in kjer pri Brežicah stopi v vagon hrvaški konduktor? Kako smo majhni, kako smo majhni, in vendar zemlja naša, naša last je svet od Triglava do — Olimpa.

V. M.

bolj ostro pisal o osebah, ki spadajo v okrožje »Narodovo«. Na občnem zboru dijaške kuhinje je dr. Tavčar ozmerjal brez povičarstva po- žrtvovanju in delavno damo s tem, da ji je zabrusil v obraz besedi: »Prokleta baba«. Kje so zdaj zagovorniki dostojnosti? Kje so vi- tezi, ki rešujejo žensko čast?

Glavna skupščina istrske družbe sv. Ci- rila in Metoda se je izvršila dne 9. junija v Pazinu ob toliki udeležbi in s tolikim navdu- šenjem, kakor še nikdar doslej. Prišli so na zborovanje tudi vsi poslanci z različni dru- gim odličnjaki, in do deset tisoč istrskih ro- doljubov. — Poslanci se to priliko porabili, da so imeli zaupno posvetovanje glede pri- hodnjega državnozbornskega kluba. Upamo, da jim ne bo težko izbirati med politikom S. L. S. in med politikom Hribarjevo.

Deželni zdravstveni svet je izvolil za predsednika dr. Zupanca in za podpredsedni- ka dr. Bocka. Čulo in pisalo se je o prito- bah, ker so letos za dobo treh let imenovani trije Nemci in en Hrvat za zdravstvene svet- niki. Ogrorna večina kranjskih zdravnikov gotovo čez osemdeset, je Slovencev, in ven- dar sta med šestimi člani zdravstvenega sve- ta le dva Slovenci in en Hrvat!

Jugoslovanski klub. »Slovenec« je v pe- tek prvič izpregovoril glede skupnega jugo- slovanskega kluba jasno, odločno besedo, ko je zapisal: Močen, načelno edin jugoslovanski klub je naše geslo. Sodba ogromne večine volivcev S. L. S. je ta, da njeni poslanci ne morejo in ne smejo v en klub s slovenskimi liberalci. Naš boj proti liberalcem ni za šalo. Krščanski program v sedanjem času tudi ni prazna fraza, ampak temelj, ki se mora nani opirati delovanje naših poslancev. Edinost je lepa reč, a z liberalci ni mogoča. — Ob edi- nosti naših poslancev se bodo uničile vse spletke že v krali.

Vseučilišče izpraznjeno. Bolgarski knez je odslavljal 34 vseučilišnih profesorjev, češ, da niso znali vzgajati dijaštva s svojo svo- bodomiselnostjo. Vlada je zaprla zavod ter po- klicala 25 srednješolskih učiteljev, ki naj bi se usposobili, da bodo v jeseni zasedli vse- učilišne stolice v Sofiji.

Raznoterosti. »Freigeistovstvo« na Fran- coskem rodi grenke sadove. Masonski držav- niki so mislili, da bodo republiko utrdili, ako zlomijo moč cerkve, a zgodilo se bo prav na- sprotno. Kakor ni bilo drugače pričakovati, se čuti čedalje bolj, da so vse vezi države razrahljane. Vzdignili so se delavci, učitelji in celo uradniki, ter zahtevajo izboljšanje polo- žaja v smislu socialnodemokratskega družab- nega reda. Vlada je brez moči ter ustreza, — obenem pa kopije sebi grob. — Zopet nesre- čen dvoboj. V Tridentu sta se dvobojevala po- ročnik Hertl in nadporočnik Wernik radi ne- ke malenkosti. Hertl (po poklicu inženir, je delal zadnje orožje vajo), ki je bil zaboden v srce ter je na mestu izdihnil. To je sad novo- dobne kulture! — Kriza na Portugalskem še ni rešena; ljudstvo na shodi se zbira in za- hteva, da se kralj odstavi. — Vpričo poslanca Robleka je v Celju govoril dr. Kukovec, da je boj »Narodne stranke« proti klerikalizmu samoposebni iluziv. Boj klerikalizmu je isto, kot boj katoliški veri in cerkvi... Pa so tako hvalili pobožnost Roblekovu!! — V Aj- dovcu pri Žužemberku je lansko leto pokon- čala lisica nad 400 kokoši in piščancev; zajec pa je ogloval 3000 drevesc in mnogo trtja po vinogradih. — Na vlak, ki vozi v Petrov- dvorec, se je ustrelil neki mladenič, ki je imel nalog od revolucionarjev, da umori carja. — Car je odobril načrt, da se zveže z železnico Azija in Amerika po podzemskem tunelu, ki bo dolg 90 kilometrov. — Protialkoholni kongres bo sklican prihodnje leto na Dunaj. — V no- vem državnem zboru bo sedelo tudi 20 židov, ki so izvoljeni v Galiciji, Bukovini, na Češkem in na Dunaju; med socialnimi demokrati je sedem židov. — V Rimu stavka po tvornicah za steklo 5000 delavcev. — Sedmošolci v No- vem mestu so štrajkali pri profesorju Maslu

radi njegove strogosti. — Ob 60letnici cesar- jevi bodo uvedli umetne pismene znamke. — Dne 11. junija se je ustrelil v Celovcu vojak Fran Kraker iz Cermonje. — Na nekem shodu je krščanski socialc dr. Gessmann po- vdarjal, da bo krščansko-socialna stranka v državnem zboru predložila zakonski načrt glede na starostno zavarovanje, in predlog, naj se obdavčijo velika trgovska skladišča. — 15. t. m. se je otvorila druga haaška mi- rovna konferenca, na kateri je zastopanih 49 držav, približno 20 več, kot zadnjič. — Iz Pekina v Pariz se je odpeljal 11. t. m. 5 av- tomobilov; kitajska vlada ne jamči za var- nost potnikov. — V hajduškem komitatu na Ogrskem se se pojavile kobilice v tolikem šte- vilu, da jih prebivalstvo ne more ugnati ali pokončati. — Pri občinskih volitvah v St. Pe- tru so liberalci pri ponovljenih občinskih vo- litvah popolnoma podlegli. — Na bojnih lad- jah pred Sevastopolom so nastali nemiri; vo- jaštvo je zasedlo ulice mesta. — V južni Fran- ciji je demisioniralo 71 občinskih sveto- valcev.

Godovi prihodnjega tedna: Nedelja, dne 16. junija: Francišek Reg., Beno, Jošt; pone- deljek, 17.: Adolf, Ciriak in Muska, Lavra; torek, 18.: Feliks in Fortunat, Marko in Mar- celijan; sredo, 19.: Julijana Falk., Gervazij in Protazij; četrtek, 20.: Silverij, Florentina; pe- tek, 21.: Alojzij, Alban; sobota, 22.: Ahacij, Nicej.

Tržne vesti.

15. junija 1907.

Na tržiščih vlada ne le negotovost in ne- zaupnost, ampak tudi velik mir, konzum se popolnoma rezervira, noče poseči po blagu, lastniki blaga pa tudi ne silijo z blagom na pozorišče, tendenca mlačna. Amerika je jako padla, vse čaka za napetostjo izida žetve, od katere nas loči še skoraj 6 tednov. Ta položaj pa je najbolj mučen za ogrske židovske špe- kulante, ki brcajo z vsemi štirimi, se trudijo in potijo, da bi na kak način opomogli zopet na noge hosirajoči tendenci. Kujejo in publi- cirajo razna poročila in kombinacije, se pri- tožujejo čez meglo, pomanjkanje dežja, kobil- lice in hrošče, namigavajo na eventualno slabo letino in vsled tega potrebni import, visoko carino, vendar plaho priznavajo pre- veliko pesimistiko ogrskega poljedelskega mi- nistrstva, kojega poročila baje za 5 do 6% preneugodno taksirajo položaj, ne zanikajo, da envetelni pad svetovnih žitnih cen ni iz- ključen, ter konečno sklepajo, da bode konz- zument moral plačati in trpeti za vse uspehe avstrijske agrarne politike, ki s svojo »biro- kratično« bistrumnostjo misli, da je že vse storjeno, ako z neprimerno visoko carino štiti poljedelca, ne zna pa obenem štiti tudi konzumenta. Vse to pa ne vleče in ni v stanju spraviti konzuma in kupčije iz rezerve.

Neugodnim poročilom ogrskega minist- rstva, ne le ni nihče verjel, ampak tudi ogrski hosisti so bili prepričani, da je položaj setvij precej ugodnejši, ker je ugodno vreme veliko popravilo setve. Ves vihar je provzročila le spekulativna terminska kupčija. Priznava se že danes, da bi bil primeren povišek žitnih cen na mestu, ali dvig cen, ki se je vršil rap- idno in skokoma, je pokvaril vso kupčijo.

Vsa tržišča javljajo o popuščajóči ten- denci, padajočih cenah, le Budimpešta se upira s svojimi termini besistom. Končno se bode pa tudi Budimpešta udala.

Pšenica je brez prometa, ponudbe skromne, kupci brez zanimanja, tendenca mla- čna, le budimpeški termini so stalni.

Rž deli usodo s pšenico. Oves je brez konzuma, pač pa so po- nudbe ogrskega blaga postale jako obširne, zato je cena popuščajóča.

Turšica je stalna, vendar brez pro- meta. Ogrska poročila trde, da je vreme pre- suho za koruzo.

Moka. Stagnacija še vedno traja na trgu z moko. Druga roka uspešno konkurira

z mlini. Kot druga roka pa nastopajo v prvi vrsti avstrijski peki, katere so ogrski mlini svojčas znatno založili z blagom. Peki sedaj to blago z dobičkom prodajajo naprej. Mlini dan za dnevom upajo, da bo druga roka v kratkem izčrpana in da bodo prišli mlini zopet v poštev. Odpoklici so postali skromnejši, novih sklepov ni, mlini bodo prisiljeni redu- cirati obrat.

Otrobi so se zadovoljili z popuščajóčo tendenco, cene za jesen so nekoliko nižje.

Spirit. Cene so ostale nespremenjene visoke in nastalo je mnenje, da je hosirajoča tendenca dosegla svojo najvišjo stopinjo. Konzum je nespremenjeno velik.

Sladkor. Cene sirovega sladkorja so nestalne in so začele popuščati, ker polja s sladkorno peso so v jako dobrem stanju. Ra- finada je nespremenjena, konzum skromen.

Riž je jako stalen v ceni, posebno in- dijsko blago. Laški riž se ponuja v večjih množinah, ali le slabše vrste, lepe in dobre vrste so jako redke, tedaj drage, posebno karolina.

Kava. Promptna kupčija ima jako nizke cene, ker dovozi so vedno večji. Letina je bila velikanska in Braziliji manjka denarja, da bi kupila blago. Kakor kaže, ni izključena kriza v Braziliji, podobna vinorejni krizi na Francoskem. Terminalske cene so sicer potla- čene vsled slabe kvalitete stare letine, vendar se že danes plačujejo za lepe Santos vrste nove letine višje cene. Novo blago pride v kratkem na trg. Likvidacijska blagajna za terminsko kupčijo s kavo prične poslovati z 1. avgustom. Ustanavlja se tudi akcijska dru- žba, z delniškim kapitalom 1 milijon kron, ki se bo pečala z nakupom in prodajo kave, s pranjem in eksportom kave v Levanto, s po- sojili na kolonijalno blago.

Svinjska mast. Stagnacija postaja vedno večja, ki pritiska na cene, in je ta padla za več kron. Nižje cene bodo seveda dvignile konzum.

Bakrena pločevina. Osnovna ce- na se je znižala za 10 kron, znaša tedaj na- mesto 325 le 315 kron za 100 kg.

AVSTRIJA.

Med poslanci se govori, da postane naj- brže zbornični predsednik dr. Ebenhoch. — Redakcijski odbor nemško-narodne stranke je izdelal klubove statute in pa oklic, da na- merava nemško-narodna zveza stopiti v tesen stik z nemško-narodno in z nemško-radi- kalno stranko. Včeraj popoldne so se posve- tovali Chiari, Waldner, Wolf, Pacher in Prade glede na posvetovanje nemškega od- bora osmerice in o načinu, kako doseči zedi- njenje nemških treh svobodomiselnih skupin. Nameravajo ustanoviti enotno zvezo, h kateri bi pripadala nemško-narodna zveza, nemško- napredna zveza in pa nemško-radikalna zve- za. Zvezo bi vodilo skupno načelnštvo in bi se tako omogočila skupna posvetovanja vseh nemških svobodomiselnih poslancev. — Socialno demokratski poslanci so zborovali včeraj. Naglašali so, da ima pravico do pred- sedniškega mesta najmočnejša, t. j. krščansko- socialna stranka. Ugovarjali so pa, da bi postal kak dunajski kršč. socialc zbornični predsednik in nasprotovali osobito dr. Weis- kirchnerjevi kandidaturi. Soc. demokratje za- htevali zase tudi eno podpredsedniško mesto in sicer pride v poštev Pernerstorfer. O seji so izdali izjavo, da se ustanovi enotni soc. demokratski klub s predsedstvom 12 članov. Klub ima sledeče narodne skupine, ki so avto- nomne glede na narodne zadeve: češka, nem- ska, poljska, italijanska in rusinska skupina. V predsedstvo so izvoljeni: Nemes, Soukup, Hybeš, Adler, Pernerstorfer, Seitz, Resel, Se- liger, Diamant, Hudec, Pittoni in Wityk. Za mesti zapisničarjeve kandidira stranka Schuh- meierja in Tomascheka. — Po čeških poslan- cih izvoljeni odbor, v katerem so posl. Hru- ban, Klofač, Kramar, Masaryk, Prasek, Strau- sky, Zacek in dr. Hajn je pod Zackovim vod- stvom razpravljal o načrtu pravil za skupni

klub, ki veljajo le za sedanje poletno zase- danje. Konferenca se je pečala tudi o pred- sedniškem vprašanju in pa o protokoliranih nemških govorov, interpelacij in predlogov. Začasni izvrševalni odbor ima še sejo v pone- deljek popoldne. — Danes so napovedana po- gajanja o skupnem nastopu jugoslovanske zveze s Hrvati. — Grof Thun je sklical za ponedeljek sejo gosposkozbornične desnice. — Med politik, ki bodo poklicani v gosposko zbornico, imenujejo tudi dr. Eppingerja, grof- Tarnowskega, dr. Pietaka. Dednih članov b- imenovanih 10 do 11, med njimi tudi baron Ludwigstorff in grof Potocki. Za dosmrtn- člane bo imenovanih 20 ali 21 oseb. — Cesar je zaslal generalnega nadzornika japonske armade barona Nishija. — Črnogorski knez Nikolaj se je posvetoval včeraj z zunanjim ministrom Aerenthalom in nato odpotoval v Contreville. — Dne 13. t. m. zvečer je de- monstriralo na Dunaju nekaj sto trgovskih s- trudnikov in s- trudnic zato, da se zatva- rjajo trgovine ob 7. zvečer. — Solnograško državno pravdnštvo toži bivšega kaplana Kirchsteigerja, ker je zasmechoval nauke kato- liške cerkve. — V Limbachu na Solnogra- škem je dala piti dekla 5-letnemu svojemu nezakonskemu otroku hudičovo olje. Otrok je umrl. Nečloveško mater so zaprli. — V Solnogradu je ponesveril 20.000 kron želez- niški asistent Tuschke in pobegnil. — V Ni- kolsburgu se je obesil 80-letni mesar Chwal- kowski. — Iglavski 27-letni učitelj Meisner je posilil svojo 84-letno gospodinjko. Nazna- njen je drž. pravdnštvo. — V praški vseučil- liški knjižnici je ukradel 24-letni zasebni urad- nik Fran Kaufmann več dragocenih medicins- kih in matematičnih knjig. Škoda znaša 1000 kron. — Na Dunaju so obsodili agenta Bu- chingerja v štirimesečno ječo, ker je hotel izsiliti državnozbornskemu kandidatu Tayen- thalu 500 kron. — Dunajski mestni svet je odobril načrt novega Straussovega gledališča na Dunaju. — Upravni odbor Hrvatske stran- ke in poslanci dalmatinski v državnem in de- željem zboru, zbrani na sestanku v Zadru so sklenili: 1. Delegaciji hrvaškega sabora v Pešti se izrazi odobravanje in priznanje na obrambi uzakonjenega prava hrv. jezika z željo, da ostane na tej poti. 2. Cimprej se naj- skliče skupščina za reorganizacijo stranke. Predsednik stranke dr. Čingrija, podpredsed- nik dr. Trumbić in tajnik dr. Dulibić, na prošnjo, ne da bi preklicali svoj odstop, osta- nejo na svojih mestih, da vodijo posle.

OGRSKA.

Pri sedanjih nagodbenih pogajanjih gre za dve stvari. Prvi načrt meri na to, da se sklene desetletna, drugi na to, da se sklene 34letna nagodba. Do leta 1817 bi veljala car- inska svoboda, od 1. januarja 1918 nadalje bi pa uvedli preferencialno carino. — Poročilo o avtonomnem ogrskem carinskem tarifu se je porazdelilo narodno-gospodarskemu odbo- ru. V ogrskem državnem zboru je naznanil predsednik Justh, da prosi za večji denarni prispevek, po katerem se omogoči hitra pre- stava hrvaških govorov v stenografični za- pisnik. Hedervary je nato godrnjal, češ, da niti v avstrijskem parlamentu ne pridejo v stenografični zapisnik nemški govori. Od- gevarjal mu je Pupovac hrvaško, da imajo Hrvatje postavno pravico, da govore hrvaško. Kovacs se je jezil, da govore hrvaško celo taki poslanci, ki znajo mažarsko, v de- monstracijske namene. Tu ga prekine Justh kratko, da smejo hrvaški poslanci govoriti hrvaško. Zbornica je dovolila Justhu, kar je zahteval. Nato so nadaljevali glavno razpravo o železniški predlogi. Hrvaki poslanec Budi- savljevič je govoril štiri ure. Predsednik Justh ga je opomnil, da sme citati le citate, ki so v zvezi s predmetom. Poslanec Helebront za- kliče: Tako je! Justh pozove Helebronta k redu, ker mažarski poslanec ne sme govo- riti v zbornici hrvaško. Poslanec Muzza za- kliče: Tudi Hrvatje ne! Tudi Muzza ukori predsednik. Med nadaljnjim govorom ponu- Rath Budisavljeviču veliko knjigo s svetom: Citaj iz nje. Popovič zakliče nemško: Der Witzmacher. Podpredsednik Rakovsky je zato pozval Popoviča k redu, ker je dovo- leno sicer Hrvatu, da govori hrvaško, ne pa, da govori nemško. — Dne 14. t. m. sta se dvobojevala poslanca dr. Nagy in Farkas- hazy, ki je dobil dva nenevarna udarca na čelo.

RUSIJA.

Stolypin je pisal duminemu predsedniku, da ima za duno nujna poročila in da naj mu zato podeli takoj besedo pri izključitvi jav- nosti, ker pripadajo dmini poslanci prekuji- skim bojevnim zvezam. V tajni seji so se izjavili soc. demokrati in poljsko kolo proti predlogu. Kadeti so bili večinoma za Stolypinov predlog, manjšina, ki je proti, je izja- vila, da če bo potrebno, izstopi iz stranke. Stolypin je zahteval, da naj mu dovolijo pu- stiti zapreti takoj 16 socialno-demokratskih poslancev, proti večini ostalih 55, pa da jih postavi pred sodišče. Govori se, da bodo ka- deti glasovali proti. V tem slučaju vlada raz- pusti duno. Dumino palačo so obkolili vo- jaki. O zgodovini Stolypinovega predloga se še poroča: Peterburška policija je izvedela 18. majnika, da obiskujejo seje soc. demo- kratske stranke v stanovanju posl. Ohsola tudi člani bojevnih organizacij. Pri hišni preiskavi v Ohsolovem stanovanju so dognali, da snuje 55 soc. demokratskih poslancev zvezo za ljud- sko vstajo, da se uvede demokratska ljud- vlad. Vstajo naj bi organizovalo osrednje vodstvo ruske soc. demokratične stranke. Agitatorjem so naročili, naj nahujskajo ljud- stvo proti vladi, plemstvu, uradništvu in proti posestnikom. Nahujskani kmetje, delavci in vojniki naj se organizirajo v tajnih društvi- h, podružnicah in skupinah, ki imajo nalogo, da prireajo skupne vstaje vojakov, kmetov in

Pismo Boltatuga Pepeta.

Gespud redehter!

Uni še na veja, kuku sm jest Boltatuga Pepe iz Kudeluga nairigan! Veja, unkat, ke sa ble u Iblan ta voske vultive, dubiu sm ud gespud dohtor Kama en pism, iz ker- mosm mogu jt h gespud žepane de- želnga stol- nega mesta Iblane in ges- pud žepan sam dal, ke

Glih, ke smo bli ta nar bulš vole, ja pa pr- maha not en pulcaj in nas nahrul, de nej gre- ma spat, ke je že pulcajska ura. Ke nas pa ni bla še vola jt spat in sma četil še neki ukro- giga u varžet, sm pa hitr pogruntu en mitl, de sm pulcaja putulažu. Uzeu sm u roka pouhn glaž in sm zakrulu: »Žiujja Hribar!« Kokr je zaslišu pulcaj ta častitljiv ime, ni je pa hitr salutiru in je šou. Pr te prloznast jest pu- kladam usm krokarjm na srce, de nej, kedr se jm u luštal krokot, upijeja »Žiujja Hribar« in nubena živa duša s na u upala, kašna zint in lohka uja krokal, dokler uja tli, ke tu je ta nar bulš mitl, pulcaja za panat.

Gespud žepan ma taka muč du ldi, de nubedn tega na verjame. Le puglejma, gespud redehter, gespuda žepana Hribarja in pa Mu- lavrha. Uni sami veja, kuku je mou Mulavr- h gespuda žepana u želodce, tu ga je tku tišu, ket kašn star pugret golaž. Kuku pa se je zdej ta reč preubrnila. Mulavr nuč in dan grunta, kuku b se gespude žepane prsmajhou, kuku b ga bl pučastu. »Sluvensk Narud« kar tul same hvale gespuda žepana in uni na veja, ud kot je tu pršlu ud kot taka spre- memba. Pa ta reč je čist ajnfoh. Vidja, ges- pud žepan je ublihu Mulavrhe, če u z ne- gava pumočjo pr vultivah skus pršou, de ga u naredu za rektorja iblanske sluvsenske uni- verze. Mulavrhe se je tu dobr zdel in zatu je usa jeza du gespuda žepana lepu skp zraunou in se najna usedu ub enem se pa začeu na use kripke martrat tulk calta, de je res gespuda žepana skus spravu. De u tud ges- pud žepan zdej soia beseda družu, ket pu navad, tu se tku samu ud sebe zastop, sam tu je hudiman, ke še sluvsenske univerze ni- mama u Iblan, de b mogu Mulavrh rektorjuva

Stela preuzet, zatu je pa treba gespude že- pane preh sluvsenska univerza nardet in pr tem mu Mulavrh spet na use viže pumaga in piše u »Sluvenskmo Narode« ud same uni- verze in jest mislem, gespud redehter, de ja uta gespud žepan in pa Mulavrh na use zadne use glih srečn skus preribala in kokr je zdej na koin gespud žepan, tku u pa pol tud Mu- lavrh na koin, in kedr uta univerza skus spraula uta mogla sam še tolk pučakat, de uja pršli prefesarsk caignesi za Muhavrha iz Cela in pa iz Peterburga, de u lohka dukazu, de je res za prefesarja na Rususkem pfizuge naredu in sa ih pol u Cel putrdil.

Tku se u lepu gespud žepan Mulavrhe za negava muja hvaležnga skazu, kokr se je tistmo agitatori, k s je u sojmo pijanmo ajfre pr agitirajn za gespuda žepana roka zlomu. Tistmo je tud dau prec soja vezitkarta, na kera je zapisu sam gespud žepan u soj dobra- hotnost, de nej mu druht lde kei ubugime daja, de lohka iz no ukul fehta in tku soja roka kurira.

Men b se tud prlegla učash kašna taka vezitkarta ud gespuda žepana, de b se mal pucajtu iz no. Če če gespud žepan, mu um pa zatu enkat tud jest en telegram puslou: Žiujja Hribar, naš zavedn puslane! kokr sa mu ga puslan en mesec pu vultivah učiteli iz Kustajnuce. Če b se glih ker zavle tega kej gor družu, de še le tku pozn pu vultivah telegram gespude žepane pusilama, de b mu lohka u tem cajt usak použ ta puručil prnesu, se uma pa zguvurl, de se je tistmo, ke pu Iblan telegram ukul voz, becikl pulomu, zatu pa taka zamuda.

Boltatuga Pepe iz Kudeluga.

sa moj pism brebral, deset čuku na roka in sa rekl, de nej s ga na nhn zdravje ene par kaplc prvošm. Jest, na bod faulast, sm uzeu tisth deset čuku in sm jih nesu naraunast u ena uštarija, pa nečm puvedat u kera, de na u kašnga štrajta. Kumi sm pa stopu not u uštarija, m že začneja krokarji use sorte iarb upit nasprut: »Buh te žiu, Pepe!« Jest sm se sevede usedu h ta nar več ramund in sma tku sedel in čukal du enepol ene pu noč.

delavcev. Kmete o pozivljali v odkrit boj v zvezi z delavstvom proti vladi, da odda svojo moč ljudskemu zastopstvu. V zvezi je bil odbor tudi z vojaško soc. dem. organizacijo. Poslanec Gierus je imel 12. t. m. tajni vojaški shod. Garnizijama v Vilni in v Peterburgu se se dajala tajna navodila. Petinpetdeset duminih poslancev je v predpreiskavi in so zato izključeni za dva dni od duminih sej. Državno pravdnštvo je dalo zapreti 16 soc. dem. duminih poslancev. — Umrjen je bil 14. t. m. pomočnik peterburškega pristaniškega poveljnika polkovnik Kotljarov. — Oklopni »Sinop« in »Stri Svatitelja« sta došli v Sevastopolj. Uporne mornarje so zaprli. — Roparji so oropali na progi Aleksandropol-Tiflis iz poštne vlake 25.000 rubljev. Umrili so enega policista.

DRUGE EVROPSKE DRŽAVE.

Pariški listi pišejo, da bo predsedoval haški mirovni konferenci ruski zastopnik Nelidov. Rusi nameravajo predlagati obligatorno uvedbo mirovnih razsodišč. — V Cherbourg na Francosko sta došla danski kralj in kraljica, ki sta se odpeljala v Pariz. — V Maku so se zastrupili trije otroci, ker so jedli volčje črešnje. — V španskem senatu je zahteval demokrat Diar Moren pomiloščenja zaradi napada v Callemajor obtoženih napadcev. Minister ni odgovoril naravnost. — Stromboli je 14. t. m. pričel močno bljuvati male kamne in pepel. — Predsednik protiduelne lige knez Karol Löwenstein je vstopil v neki dominikanski samostan kot novinec. — Posestnik Bobillot je ustrelil v Parizu ljubimca svoje žene. Javil se je sam sodišču.

IZVEN EVROPE.

V Galvestonu je umrl John Bernes, bratranec angleškega kralja Edvarda, ki je živel kot puščavnik. — Raisulijev predloge o predaji je maroški Magzen odklonil in naročil maroškemu vojnemu ministru, naj zopet nastopi proti Raisuliju. — Japonci so poslali v Avstrijo barona Nishija, da prouči avstrijsko kavalero, o kateri je že izjavil, da je vzorna. Udeležiti se tudi vaje avstrijskega konjenišva na cesarjevo vabilo v Brucku. Japonci nameravajo nakupiti več čeških in ogrskih konj. Zanima se japonski odposlanec tudi za avstrijske vojaške vzgojevalnice in običje zato več avstrijskih vojaških šol.

Osmi mednarodni poljedelski kongres.

V času od 21. do 25. maja t. l. se je vršil na Dunaju ob naravnost ogromni udeležbi osmi mednarodni poljedelski kongres. Udeležilo se ga je okoli 1800 oseb, tako da je izvrševalni odbor še pred otvoritvijo kongresa zaprosil od vlade dovoljenja, da se sme vršiti zborovanje v poslaniški zbornici. Spolnila se je s tem poljedelstvu vroča želja, da je dvignilo glas svoj v parlamentu še prej, nego so novi poslanci stopili vanj. Slavnostne seje kongresa so se vršile v poslanski zbornici, I. sekcija je zborovala v gosposki zbornici, vsega skupaj pa je imel kongres na razpolago za vse razprave v posameznih sekcijah nad 20 prostorov poslanske zbornice.

Kongres so se udeležili zastopniki vseh evropskih držav. Videli smo pa tudi zastopnike iz Perzije, Japonske, Kitajske, Egipta. Združenih severnoameriških držav i. dr. Od Slovencev se je udeležilo kongresa kot zastopnik Zdržne zveze v Ljubljani, dr. Vladislav Pegan, Gjuro Rašica, in Svetoslav Premrou. Zastopniki Zdržne zveze v Celju so bili Fran Jošt, Vladimir Pušeniak, dr. Rosina, i. dr. Videli smo nadalje kranjskega dvornega svetnika Gozanija, nadgozd. komisarja Königa, agrarnega komisarja dr. Lukana, živinozdr. nadz. Pavlina, gozd. nadz. Paula, dež. vinarskega nadz. Gombača, mleka. nadz. Legvarta, dr. E. Kramerja, župnika Pi-bra, nadalje posestnika Deklevo in Ivančiča. Iz Goriškega smo videli potov. kmet. učitelja in državnozborskega poslanca Štreklja.

Priprave za kongres je vodil izvrševalni odbor pod predsedstvom državnozborskega poslanca kneza Auersperga in pod tajništvom profesorja Josipa Häuslerja. Vsaka izmed 11 sekcij je imela svoj odbor, tem na strani pa je stal veliki odbor. Člani tega odbora so bili izmed Slovencev Gustav Pirc, ravnatelj c. kr. kmetijske družbe kranjske, Fran Povše, podpredsednik iste družbe, državni in deželni poslanec in deželni odbornik kranjski, ter Svetoslav Premrou, tajnik Zdržne zveze v Ljubljani.

Otvoritvena seja.

Slavnostna otvoritvena seja se je začela dne 21. maja ob 10. uri zjutraj v poslanski zbornici. Dvorana in galerije so bile nabito polne. Zastopnika Kitajske sta bila v svoji narodni noši. Knez Karol Auersperg je otvoril kongres v imenu izvrševalnega odbora. Za njim je pozdravil došlece v imenu vlade poljedelski minister grof Auersperg. Pozval je vse na resno delo za one proizvajalne panoge ki so povsod temelj ljudskega blagostanja. Ni ga lepšega dela kakor sodelovati pri razvoju kmetijstva in gozdarstva. Podžupan dr. Neumayer je pozdravil kongres v imenu dunajskega mesta. V svojem pozdravu je omenil, da zasleduje vse prebivalstvo z zanimanjem razprave kongresa, saj so interesi meščanstva tesno spojeni z onimi poljedelstva.

Za predsednika je bil izvoljen knez Karol Auersperg, za podpredsednika pa sta bila imenovana dvorni svetnik Portele in deželni odbornik pl. Pirko. Častni predsedniki so bili: Jules Méline, že omenjeni bivši ministrski

predsednik na Francoskem; D. Bauduin, ki je bil 1891 predsednik izvrševalnega odbora kongresa v Haagu; knez Lobkowitz, predsednik deželnega kulturnega sveta na Češkem; grof Baquoy, bivši avstrijski poljedelski minister, i. dr. Glavnim poročevalcem je bil določen grof Kolowrat-Krakowsky, glavnim tajnikom pa prof. Häusler.

Predavanja.

Sledila so predavanja po naznanjenem vsporedju. Prvi je govoril Méline o predmetu: Nazaj h grudi. Njegov govor smo že priobčili v »Slovenca«. Za njim je govoril dvorni svetnik Schullern-Schrattehofen o begu z dežele in o mednarod. delavskem posredovanju. Izvajal je, da je povzročila beg z dežele v mesta industrializacija držav, ki je ustvarila industrialnim delavcem boljše razmere. Delavne moči na kmetih se vsled tega ali sploh ne dobi, ali pa le pod zelo težkimi pogoji. To se more odpraviti edino le, če postane kmetijstvo bolj donosno in sposobno. Razmerje med kmetičkim delavcem in delodajavcem mora sloneti na svobodni delavski pogodbi, stoječi pod državno kontrolo. Svoboda delavcev se sme le malo omejit, stabilnost delavstva pa je treba kolikor več mogoče zjamčiti. Preuredi naj se sistem naravnega plačevanja, ustvari naj se malostna posest, uvedejo naj se razsodišča za spore, zavarovanje zoper nezakrivljeno brezdelje, zakoni za delavsko varstvo in zavarovanje naj se raztegnejo tudi na kmetičke delavce.

K sklepu je predaval še posestnik in tovarnar Strakosch o »asimilatoričnem učinku raznih kulturnih rastlin, o njegovem pomenu za poljedelstvo in narodno gospodarstvo, s posebnim oziranjem na uvedbo in aklimatiziranje novih kulturnih rastlin«. Razvijal je vprašanje, koliko gospodarskih vrednosti, koliko zemeljskih hranilnih snovi konsumira rastlina, in koliko jih pa producira. Pokazal je nato, kako prekaša produkcijska vrednost ono konsumira in izvajal iz tega, da bo treba začeti vpoštevati asimilatorični učinek in princip pravilnega zemljiškega gospodarstva, ki iz njega izvira, zato da se z ene strani pomnoži produkcija zemlje, ne da bi z druge strani bilo treba zemljo izrabiti.

Sprejem v mestni hiši.

Dne 22. maja zvečer so bili sprejeti udeleženci kongresa v mestni hiši. Sprejema se je udeležilo prilično 1300 oseb, med temi 40 angleških častnikov, ki so se ravno tedaj nahajali na Dunaju. Ker se župan Lueger ni mogel udeležiti sprejema, so ga zastopali podžupani dr. Neumayer, dr. Porzer in Hierhammer. Knez Auersperg, predsednik kongresa, je pozdravil v toplih besedah navzoče zastopnike občine in se zahvalil za sprejem. Dr. Neumayer je povabil nato goste v slavnostno dvorano, kjer so se pri sekmu začele razne napitnice. Napislo so dr. Neumayer cesarju in vladarjem na kongresu zastopanih držav, knez Auersperg županu dr. Luegerju, Méline dunajskemu mestu, Zaleski delegatom drugih držav. Vsak gost je dobil škatlico za cigare in knjigo »Wiener Stimmungsbilder«.

Sprejem na dvoru.

Dne 24. maja zvečer ob 8. uri pa se je vršil sprejem na dvoru, na katerega se je bilo povabilo do 2400 oseb. Ceremonijska dvorana, mala dvorana in nova galerija so bile nabito polne, da so dvorniki s težavo mogli napraviti prostor. S tem sprejemom je hotel dvor posebno počastiti mednarodni kongres.

Trije udarci s palico ceremonialnega ravnatelja Vepallecka so naznanili prihod cesarja, katerega sta spremljala pribočnika grof Paar in Schaifgotsch. Sprejeli so cesarja častna predsednika grof Ferdinand Buquoy, bivši poljedelski minister in grof Leopold Auersperg, sedanjí poljedelski minister, ter predsednik kongresa knez Karol Auersperg. Cesar je nato nagovoril 47 oseb, med temi dr. Thie-la, zastopnika Nemčije, dr. Wahla, zastopnika severnoameriških držav, dr. Haasa, načelnika nemške zadržne zveze, Ou-Tsong-Liena, zastopnika kitajskega, Jules Méline, bivšega ministrskega predsednika na Francoskem, Ivana pl. Otlicka, ministerialnega svetnika v ogrskem poljedelskem ministrstvu.

Poslano.

Izveček iz poljedelskih poročil. Da, da, vročina! Če me je kdo v preteklem vročem poletju vprašal:

»Kaj bi, posebno pri delu na polju, proti hudi žeji storil,« tedaj sem mu priporočil, kar s tem vsem svojim bravcem priporočam; poskusil je in se mi zahvalil za dober svet in se nadejam, da bode marsikateri bravec teh vrstic, čeprav samo v mislih, storil isto, ako poskusi sam.

Vzemí, sem rekel, 1 liter vode, primešaj ji eno polno žlico, približno 15—20 gramov »Frankovega« pridatka k kavi, katerega ima tvoja žena itak v kuhinji, in kuhaj to dobrih pet minut, potem postavi ta prevretek na stran za pet minut, da se sčisti, na to pa odliv prevretek postavi v klet, da se shladi (če ti bolje ugaja, lahko prideneš nekoliko sladkorja) in ga vzemi potem v steklenici s seboj na polje. Najbolje je, če steklenico zagrebeš na kakem senčnatem prostoru, potem bode ta okrepčujoča pijača ostala dolgo časa hladna.

Ako si žejen, popij precejšnji požirek tega mrzlega »Frankovega« prevretek in čudil se bodeš, da te žeja ne bode zopet nadlegovala dolgo časa.

»Frank« torej ni samo najboljši pridelek h kavi, ker kot tak je itak splošno poznan, temuč tudi prav primerno sredstvo za žejo.

Zahvala.

Podpisani odbor izpolnjuje prijetno dolžnost, da se javno zahvali vsem korporacijam in posameznikom, ki so omogočili s svojim sodelovanjem, da smo mogli cenjene angleške goste — zastopnike prvih angleških časopisov — dostojno sprejeti na Kranjskem. Zahvalo izrekamo visokemu deželnemu odboru, visokorodnemu gospodu c. kr. okrajnemu glavarju Otonu pl. Detela, ki je ves čas bivanja angleških častnikov stal zvezi na strani in in ji v vsakem oziru šel na roko. Zahvaljujemo se dalje cenjenemu časopisu za priobčena poročila pred in po prihodu Angležev. Posebna zahvala gre dalje društvom za pri-vabitev tujcev v Bohinju, na Bledu in Gorjah in sicer v Bohinju načelniku nadučitelju M. Humeku in tajniku J. Ravhekarku ter odborniku M. Grobroteku; na Bledu načelniku Jak. Peterelu, tajniku M. Repetu in odbornikom: Iv. Pretnar, V. Repe, O. Wölfling, Lerget-porer, Tominc, A. Vovk; v Gorjah načelniku J. Zumer in tajniku J. Zirovnik, gg. županom Arh, Rus in Jan, gg. župnikoma J. Piber in J. Berlic. Neprecenljivo uslugo nam je napravil slavni pevski zbor »Glasbene Matice« z načelnikom g. prof. Štritofom in koncertnim ravnateljem g. M. Hubadom na čelu. Hvala tudi posebej vsem gospicam pevcam in gos-podom pevcem, ki so se v takem vremenu žrtvovali za dobro stvar. Uverjeni naj bodo, da se bo vsled njih raznesla slava naše pesmi po svetu. Zahvalo izrekamo tudi slavnemu pevskemu zboru Čitalnice v Kranju in nje pe-vovodju g. V. Rusu, kateri pevski zbor je bil pripravljen sodelovati, a vsled neugodnega vremena ni mogel nastopiti. Posebno zahvalo zaslužijo gospa in gospod prof. dr. Mandl ter oskrbnik g. A. Krulac, ki so s svojim znanjem angleščine cenjenim gostom pojasnjevali raz-mere ter jih seznanjali z našimi kraji, obenem pa kot tolmači napravili velike usluge pod-pisani zvezi. Istotaka zahvala gre mil. gos-pej Hauser in dr. Ederju na Bledu. Zahva-ljujemo se tudi gg. načelnikom železniških postaj v Ljubljani, na Bledu in v Bohinjski Bistrici, cenj. rodbini g. obč. svetnika Pro-senca, g. ravnatelju G. Pircu, deželnemu ko-misarju za vinarstvo g. F. Gombaču, ki se je trudil, da smo mogli nuditi angleškim gostom izvirna kranjska vina. Končno se zahvalju-jemo vsemu občinstvu v Bohinju in na Bledu, pa tudi Ljubljancem in Kranjčanom, zlasti krasnim Gorenjcem in čvrstim Gorenjcem v narodnih nošah, ki so veliko pripomogli, da je bil sprejem res prisrčen in slikovit. Zahvalo zaslužita tudi posestnici hotelov sv. Janez ob Boh. jezeru in »Lujzina kopel« na Bledu gos-pe Stöhr in Valtriny, ki sta glede postrežbe in prenočevanja angleških gostov v vsakem oziru popolnoma zadovoljili. Povdarjati moramo tudi, da so cenjeni angleški žurnalisti večkrat izrazili svoje zadovoljstvo in veselje, da smo jih tako odkrito, ljubeznjivo in pri-srčno sprejeli. Vsem tujcem, ki so k temu kaj pripomogli, še enkrat srčno zahvalo.

V Ljubljani, 13. junija 1907.

Za odbor »Deželne zveze za pospeševanje tujskega prometa na Kranjskem:

Predsednik: Ubald pl. Trnkoczy.

Tajnik: Dr. Marn.

Svetov. razstava St. Louis 1904 najvišja odlika »Grand Prix«.

GLOBIN

je najboljšo in najfinejšo čistilo za čevlje.

Dobiva se povsod.

I 117 799

Edina tvornica Frio Schulz jun., delniška družba v Lipskem.

Blagajničarka ali prodajalka,

1322 6 2

dobro izurjena v papirni in galanterijski stroki, katera je že več let delovala, želi službe v Ljubljani. — Ponudbe blagovolijo se naj vposlati pod šifro: »Blagajničarka« na upravo tega lista.

C. kr. oblastveno potrjeno 20 104 40

učilišče za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

● Dobi se tudi kraj po životni meri. ●

VITA * VITA

Nova Idealna voda za želodec

VITA

naravna mineralna voda

Najčistejši Natron-vrelec.

Olasom zdravniških izjav, izbornu učinkuje pri: nerednem prebavljanju, trganju, diabetes, preobilici vod. kisline, bolezni na mehuru in ledvicah, katarh v sapniku ali prebavnih organih.

Glavna zaloga v Ljubljani pri Mihaelu Kastnerju. Dobiva se tudi v vseh lekarnah in drožerijah.

1028 10-5

VITA * VITA

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-čistil. sredstvo

Seydlin

Izdovolatelj O. Seydl

Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

Dobi se povsod

Velik uspeh! :::::

Nepričakovan učinek!

1000 in 1000 dam in gospodov, med temi umetnice svetovne slave, kot Emmy Destinn, kr. pr. dvorna operna pevka v Berlinu, Gabr. Horvath, kr. operna pevka v Pragi, Marija Ziegler, operna pevka v Novem Yorku; veliko število zdravnikov, ki se odlikujejo na kosmet. polju, potrjujejo, da je Feigl-ov

Manol

milo brez sode

edino in doslej nedoseženo sredstvo v dosegu čiste, cvetoče polti, brez peg, lišajev, agrcev.

Manol se dobiva v škatljah po K 1—, K 2— v lekarnah, drožerijah in parfumerijah.

Čudovito velik promet. Povsod sijajno uvedeno.

Glavna zaloga: Fran Vitek in drug., Praga, Vodičkova ulica 548.

V Ljubljani se dobiva pri A. Kancu in Ant. Korbarju, drožeriji. 568 25—12

Postavno kavarovano. Vsako ponarejanje kaznivo

Edino pristen je

Thierryjev balzam

z zeleno znamko »redovnica«.

Cena 12 majnih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika specialna steklenica s patent. zamaškom K 5— franko.

Thierryjevo oentifolijsko mazilo proti vsem de tako starim ranam, vnetjem, rinitvam, abscesom in oteklina vseh vrst. Cena: 9 lundra K 3.00 se pošlje le proti povratu ali denar naprej. — Obe domači sredstvi sta povsod znani in slovita kot najboljši. Naročila se naslavlajo na:

Lekarnar A. Thierry v Pregradu pri Rogaški Slatini.

Brošura s tisoči originalnih pisem gratis in franko. V zalogi v skoro vseh veljih lekarnah in medicinskih drožerijah. 86 52—

Orehe . . . suhe gobe kumino . . . oves . . .

sploh vse dež. pridelke

kupi Anton Kolenc v Celju.

Zaščitna znamka: „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za Pain-Expeller

je splošno priznano kot izvrstno bol blažujoče mazilo; cena 80 v., K 1'40 in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod pri-ljubljenega domačega sredstva, naj se jemlje le originalne steklenice v škat-ljah s našo zaščitno znamko „Sidro“ in Richterjevo lekarno, potem se je gotovo prejel originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri „antem levo“ v Pragi Elisabethstrasse št. 5 nova. Društvo razpisiljano.

Jeseniške novice.

j Volitev župana ne bo še tako hitro. Zoper odredbo deželne vlade je dan štiri-tedenski rok za pritožbo na ministrstvo. Brez dvoma se bodo liberalci pritožili, da si kolikor mogoče dolgo ohranijo gospodarstvo v občini. Krčevito se oprijemljejo vsake bilke, da ne bi utonili. Pa taka bilka nikogar ne ohrani na površju, tudi liberalcev ne bo.

j Nova farna cerkev se ne bo še tako kmalu zidala. Konkurenčna obravnava v sredo, dne 12. t. m. je bila še dosti mirna. Prišlo je 150 ljudi. Vsi brez izjeme so priznali, da se mora nekaj storiti, ker je sedanja cerkev res premajhna. Inženir je izračunal, da ima prostora samo za 367 ljudi, v fari pa je nad 4500 katoličanov, torej bi morala biti cerkev velika najmanj za 1200 ljudi, ako štejemo po tri dopoldanske službe božje. Vprašanje je nastalo, ali naj se sedanja cerkev razširi ali pa zida čisto nova. In kaj so rekli možje? Sedanja cerkev naj se razširi, nove ni treba. Samo 25 mož je glasovalo za novo cerkev, 125 pa za razširjenje sedanje.

j Čuditi se mora vsak pameten človek, kako je mogoče rajši imeti krparijo, kakor novo poslopje, če novo poslopje ne stane nič več ali vsaj ne veliko več, kot bi stalo razširjenje. Kakšna bi bila razširjena cerkev, ker ni pravega prostora za razširjenje? Seveda, ko bi obveljalo načelo tistega moža, ki je pri konkurenčni obravnavi rekel, da ni treba gledati na lepoto, bi bilo najboljši, da se prizidajo na vse štiri strani lesene barake, da bodo ljudje le pred slabim vremenom zavarovani. Najbolj je bil proti novi cerkvi mož, ki ima največ dobička, če je cerkev majhna in še ostane na sedanjem mestu. Velika večina pa je bila zoper novo cerkev iz samega strahu, da bo potem stala na Savi ali vsaj predaleč od Jesenic. Ko bi bilo zagotovljeno, da ostane na Jesenicah, kjer stoji gasilni dom, če tudi potem se ostane osma maša na Savi in bo tako ustrezno Savčanom, da jim ne bo treba tako daleč hoditi v cerkev, in Jesenicom, ker bodo cerkev imeli doma. Na vsak način je treba sedaj napraviti obris in proračun, koliko bi stala razširjena in koliko nova cerkev. Na ti podlagi se bo šele definitivno moglo sklepati.

j »Los von Rom.« Odpadla je od katoliške cerkve dne 28. maja 1907 nemška rodbina Zuber na Savi: tovarniški mojster Florijan Zuber roj. 10. maja 1858 v Neufischingu na Zg. Štajerskem, njegova žena Pavla roj. v Celovcu 29. jun. 1863, in otroci: Jožef roj. 14. avgusta 1881., Rudolf roj. 1886, Helena roj. 20. oktobra 1890, Ernst roj. 26. dec. 1892, ter Adolf, roj. 19. maja 1902. Čuje se, da za odpad agitira pisar pri gradbenem vodstvu, Franc Trattnig, ki je odpadel že 1. avgusta 1904.

Idrijske novice.

j Za tri tisoč goldinarjev. Na volivnem shodu 28. aprila, kjer je razvil poslanec Gostinčar program »S. L. S.« zlasti glede delavskega vprašanja, oglasil se je med drugimi govorniki tudi občinski tajnik Julij Novak. Ni govoril o programu »S. L. S.«, ampak vrgel se je le na kandidata Gostinčarja ter hotel dokazati svojo trditev, da je Gostinčar nesposoben za poslanca. Napadel ga je osebno, ter mu očital, da je vsako društvo nazadovalo kakor hitro je prišel Gostinčar v odbor. Povslej se je končno do trditve, da je v istem času, ko sta imela dr. Krek in Gostinčar ključce od blagajne slov. del. stavb. društva v Ljubljani, zmanjkalo iz blagajne 3000 goldinarjev. Gostinčar je vložil proti Novaku vsled tega tožbo. Obravnava se je vršila dne 11. junija pred c. kr. okrajnim sodiščem v Idriji. Izid je bil čuden za Novaka. Na shodu dne 28. aprila je rekel Novak, da ga veseli, če pride do obravnave, pri sodni obravnavi pa je Julče hotel dokazati, da je drugače govoril, nego ga tožijo. Trdil je, da je na shodu le pravil, kaj se po Ljubljani govori, ter da je zahteval od Gostinčarja samo, da se opraviči, jeli res, kar se govori. Razne priče pa so potrdile, da je tajnik Novak naravnost izrekel hudo obdolžitve. Predno je sodišče izreklo razsodbo, je vstal notar Pegan ter izjavil, da bo kot zastopnik Novakov nastopil dokaz resnice. Izgovoril si je v ta namen tri tedne. Čemu neki je bila potem potrebna nad tri ure trajajoča razprava, imenovano izjavo bi bil podal lahko notar že v začetku, pa ne bi bilo treba nikogar zaslišavati. Ako ne bi Gostinčar bil vložil tožbe, planili bi bili takoj liberalci po njem, češ, da molči na očitane, ki ga je na javnem shodu slišal iz ust Julčevih.

j Izbornega jurista se je pokazal tudi pri tej obravnavi notar Pegan. Ko je bilo končno zaslišanje priče kateheta Oswalda, zahteval je, naj se v zapisniku konstatira, da je Oswald oseben, političen nasprotnik obtoženca Novaka. Sodni adjunkt pa je notarja zavrnil: Za to je sedaj prepozno, zakaj ste pa preje zahtevali, da se priča zapriseže.

j Imenitno se je kot priča držal župan Šepetavec. Izjavil je takoj v začetku, da je bil tak vrišč, da se ni moglo nič slišati. Ko so ga pa jeli po malem izpraševati, začelo se je tudi v županovi glavi jasiti in precej dobro se je spominjal posameznih dogodkov, le glede medsebojne zveze ni mogel priti do čiste. Potožil je tudi, kako sta Goli in Oswald Julčeta motila.

j Smešna je bila trditev Julčetova, da je hotel samo to doseči na shodu, da bi se opravičil Gostinčar. Kaj ste ga nameravali voliti? Ako pride do nazadovanja povsod, kamor se vtakne Gostinčar, morali bi biti še veseli, da je kandidiral in ga seveda tudi z vsemi liberalnimi glasovi podpreti. Tako bi sedaj najbolje zavili vrat klerikalnemu zmaju na Kranjskem. A kdo se je najbolj pogajal za Grudna, povejte Julče! Ako je končalo tek svojega življenja ljubljansko katoliško delavsko društvo, ko se je vtaknil vmes Gostinčar, ako je prišlo na rob propada celo slov. del. stavb. društvo, ko je bil blagajnik Gostinčar, ni smola, da bi ne bilo konec tudi kranjske klerikalne delegacije, ako sprejme v svojo sredo Gostinčarja. No, pa upamo, da bo šlo vseeno dobro, če je tudi ta mož v sredi poslancev, ker tudi preje imenovana društva so umrla le v liberalni domišljiji. Poleg kat. del. društva imamo že celo vrsto drugih društev, ki so iz njega izšla, konsumno društvo v Ljubljani je res propadlo, a soc. demokratsko, tisto pa, v katerem je Gostinčar, še izborni deluje, in tudi stavbinsko društvo ima še lepe načrte. Pri vsem tem deluje Gostinčar, in to liberalce peče z Julčetom in »ljubljskimi govoricami« vred.

j Može so pa idrijski liberalci, naj reče kdo, kar mu drago. Ko so zvedeli, da je prišel tudi Gostinčar s svojim zastopnikom, privezali so na drog, ki je pod grajskimi stopnjicami po katerih se pride v okrajno sodišče, metlo. Gostinčar je sicer ni videl, ampak samo še vrvico na drogu, ker jo je bil nekdo odstranil, vsekako pa ga je gotovo razveselila pozornost idrijske liberalne garde. Obesena metla tudi ni za Gostinčarja prav nič slabega pomenila. Ker namerava Gostinčar kot naš poslanec še večkrat priti v našo sredo, imeli bodo tudi liberalci še večkrat priliko napravljati ovacije, primerne svojemu okusu, mnogo pogostejše, nego so imeli priliko, dokler je poslanecval kak Majaron ali Ferjančič.

j Oproščena sta bila 11. junija pred okr. sodiščem rudar Ivan Kavčič in poslanec Gostinčar radi shoda na prostem, ki je bil 28. aprila v Spod. Idriji. Shod namreč ni bil oglašen. Poslušavcev pri obravnavi se je bilo nabralo precejšnje število. Pravijo, da z reške samo diakov ni bilo, sicer pa vse. Najbrže je prignala vse radovednost radi metle.

Tržiške novice.

t Nova železnica, ki bo vezala Tržič s Kranjem, se pridno dela. A nekaj moramo grajati pri tem podjetju, namreč razlastitev, ki se je vpeljala, po kateri bodo dotični posestniki, ki bodo morali odstopiti svet železnici, zelo oškodovani. Res je, da so nekateri kmetje preveč zahtevali za svoj svet, in da so to priliko porabili merodajni krogi ter uporabljali paragraf razlastitve. A odškodnina je tako malenkostna; pomislite, 19 K se bo plačalo za kvadratmeter, in sicer na najboljšem svetu, na polju, ki je rodovitno, in pri tem bodo trpeli zopet le kmetje. Tu vidimo zopet, kako potrebna je organizacija tudi pri kmečkem stanu. Če bi bil kmet organiziran, se kaj takšnega ne bi moglo zgoditi. Tako pa delajo z njim kakor hočejo.

t Z novo šolo se pečajo Tržičani, in to priliko so porabili, da bi zunanje občine izključili iz tržiške šolske občine, da bi tako samostojno uganjali svojo nemškutarijo v šoli tržiški. Sklicali so pretečeni teden izvanredno sejo v Kovorju, kjer so Kovorjanom prigovarjali, da naj se odrečejo tržiški šoli, češ, da bo zanje boljše, ker bodo morali drugače veliko prispevati k zgradbi tržiške šole, menda 36.000 K. Seveda, radi bi se jih iznebili, da ne bi imeli pravice, voliti v šolski zastop. Kmetje so ostali trdni in neomahljivi. Vsi so jim govorili na srce, okrajni komisar, okrajni inženir i. dr., pa je bilo vse zastoj. Nazadnje so jih lepo prosili, da bi se vsaj odrekli pravici, priti volit v šolski zastop, otroci bi pa ravno tako lahko hodili v tržiško šolo, pa ni nič pomagalo. Ali mislijo ti magnatje, da so kmetje trdni, s katerimi se dela, kakor se hoče? Tržičanom nove šole še ni treba najmanj 15 do 20 let. In če bodo novo šolo zidali, moralo vendar veseli biti, da jim bodo šle sosedne občine tudi na roko, da bodo prispevale po svoji moči, vsaj tržiška občina ni tako bogata, da bi mogla pogrešati gnotne podpore. Zato vsa čast Kovorjanom, da niso šli na limance! Izstopili bodo iz tržiške šolske občine, kadar se bo njim ljubilo, ne pa, kadar se bodo tržiški magnatje v svoji prevzetnosti izmislili. Zato, Kovorjani, pridite prihodnjič vsi do zadnjega moža na volišče in se ne ustrašite nikogar! Pravico imate, pa je stvar pri kraju. Naj se potem tržiška nemškutarija napihuje kakor se hoče. Premagana bo prej ali slej, ker je nenaturna in nasilna.

t Šolska maša je tudi pri nas nekaterim na potu. A večina učiteljskega zbora se ne sramuje krščanskega imena, in tako imamo kakor prejšnja leta šolsko mašo. Vsa čast v tem oziru tržiškemu učitelstvu, ki je v večini še zmerom na katol. podlagi in ne trobi v rog »proste šole«, ki ni ničesar drugega, kakor da naj bo šola brez Boga, brez vere. Da so nekatere učiteljske moči nasproti tej navadi, pač ni čudno, ker zajemajo svoj evangelij iz »Svobodne misli«.

t Gledališko predstavo priredi društvo sv. Jožefa prihodnjo nedeljo, dne 23. junija, v Križih, v prostorih ondotnega izobraževalnega društva. Tržiško občinstvo opozarjamo na to prireditev, ki se bo vršila v lepih prostorih križkega društva. Igrala se bo lepa žaloigra »Garcia Moreno«. Tržičani, polhitite številno v sosedne Križe ter porabite lepo priliko za izobrazbo in z pošteno zabavo.

t Desetletnica Slovenskega katoliškega izobraževalnega društva sv. Jožefa obeta naj-

boljše uspehe. Mnogo društev se je že oglašilo. Zlasti ljubljanska društva se zelo zanimajo za prelepi izlet v planinski kot, v Tržič. Nikomur ne bode žal, da se je udeležil te slavnosti društva, ki je za Tržič v resnici velikega pomena. Ta krasni kot, ki stoji kakor branik na meji koroški, obdan od vseh strani z lepimi planinami, bode gotovo vsakega zanimal. Tu bo našel vsak delavec brate sotrpine, ki mu bodo veselo stisnili roko v pozdrav. Ker bodo zlasti ljubljanska društva že zgodaj prišla v Tržič, bo slovesni sprejem že ob osmi uri, ob 9. uri bo pa delavsko posvetovanje v prostorih g. Jurija Maliha. Tudi g. dr. Křeka bomo imeli v naši sredi, moža, ki ga imenujemo po pravici »očeta slovenskih delavcev«. — Društva, ki se nameravajo pripeljati v Tržič, naj nas obvestijo, v kolikem številu da se mislijo peljati, da jim preskrbimo vozove. Pišejo naj tudi, kam naj se vozovi pošljejo in ob kateri uri da naj jih čakamo. — Vsem, katerim smo kaj na srcu, kličemo, pridite in nas počastite s svojim prihodom! Dan 29. junija bo v resnici delavski dan v Tržiču, bo dan radosti in navdušenja za organizacijo in solidarnost poštenega delavstva, bo dan vstajenja iz mlačnosti in stagnacije za mnoge, ki še ne umevajo potrebe organizacije in delavskega bratstva. Zatorej na noge, pridite, mi vas čakamo z razprostrtimi rokami, kot svoje brate, svoje sotrpine.

Novice iz Zagorja ob Savi.

z Dva Zagorjana kot kandidata za državni zbor sta nastopila. Oba sta želela biti izvoljena. Prvi je Čobalov Miha, ki je pa menda še premajhen za to reč. Dobil je nekaj glasov, a niti toliko, da bi bil prišel v ožjo volitev. Drugi Zagorjan je Sitter iz glažute. Ker se šteje za Nemca, je nastopil kot socialno-demokratski kandidat v Kočevju. A Kočevci so pokazali toliko spoštovanje do njega, da mu niso privoščili niti enega glasu. Menda že niso hoteli zlorabljati njegovega imena. Skoda, da ni kandidiral v domačem kraju, bi bil vsaj sam sebi lahko oddal glas. V Kočevju pa ni bilo nikogar, ki bi se ga bil usmili, dasi ravno je tudi nekaj Zagorjanov tamkaj.

z Socialni demokratje v Trbovljah, naši najbližnji sosedji, si bolj znajo pomagati. Evo tri dokaze: Lansko zimo so v Trbovljah socialni demokratje začeli štrajkati. Miha Čobal pa zagorskim sodrugom tega ni pustil. Tako so Trboveljci ostali na cedilu. Ne dá se popisati, kako so bili tedaj trboveljski socialni demokratje hudi na Čobala. Ko se je čez dolgo časa drznil iti med nje, so ga kar en dan na dveh krajih ven vrgli. Letos pa so ga volili za poslanca in z vsemi silami agitirali za njega. Čez liberalnega Roša, ki je tudi kandidiral, so strašno zabavljali. Očitati so mu, da je kapitalist, oderuh, največji sovražnik delavcev itd. Ko pa je Čobal propadel in prišel v ožjo volitev z dr. Benkovičem, so se naenkrat vneli socialni demokratje za Roša in agitirali za njega še bolj kot prej za Čobala. Zabavljali pa so čez dr. Benkoviča, da se je kar kadilo. Ko je tudi Roš pogorel, so nekaj dni nosili kisle obraze okoli. Trpeti pa vendar niso hoteli, da bi bili premagani. Najprej so začeli razširjati laž, da se dr. Benkovič že kesa, ker se je dal voliti in da se bo odpovedal. Ker se to ni hotelo zgoditi, so pa kar čez noč proglasili dr. Benkoviča za socialnega demokrata! Ba je — tako pravijo — dr. Benkovič sam zatrijeval po volitvah — kdaj in kje, to seveda nikogar ne briga — da je vedno bil, da je in da ostane socialni demokrat. In sedaj so srečni. Živio! — Pa še recite, da socialni demokratje niso zmagali! Sedaj čakamo samo še tega, da bodo tudi naši rdeči g. Povšeta proglasili za socialnega demokrata. Potem bomo tudi mi srečni.

Ameriške novice

Zveza slov. društev v Clevelandu. Z velikanskim navdušenjem smo ustanovili za mesto Cleveland in okolico »Zvezo slovenskih društev v Clevelandu.« K tej zvezi je pristopilo že 18 clevelandskih društev. Zasnovana je po amerikaniziranim načrtu »Kršč. soc. zveze v Ljubljani«. Predsedniki teh društev tvorijo začasni odbor »Zveze«. Za časnega načelnika »Zveze« je bil izvoljen vrli rojak in navdušen domoljub Fr. Žele, predsednik popludenega društva »Slovenije« in predsednik tisk. del. družbe »Nova Domovina«, rodni iz Slavine na Notranjskem. Formalno se »Zveza« ustanovi meseca junija, ko bodo vse predpriprave rešene, pravila so izgotovljena in vse v redu. Takrat se bo sklical vsesplošni slovenski ljudski shod, kjer se bo de pojasnil vsem rojakom namen in pomen te »Zveze« in njena korist za rojake clevelandске naselbine.

Tiskarno in list »Nova Domovina«, edini katoliški slovenski dnevnik v Ameriki, je kupila od dosedanjega lastnika J. J. Grdine, del. družba »Nova Domovina«. Razpisala je prvo emisijo delnic za 10.000 dolarjev, delnica po 25 dolarjev. V prvem tednu je bilo prodanih delnic za 3000 dolarjev. Predsednikom družbe je bil izvoljen Fr. Žele, glavnim nadzornikom pa Rev. Kazimir Zakrajšek. Družba je prevzela s tiskarno nad 9000 dolarjev dolga, od katerih ga je v prvih dveh mesecih, predno je bila inkorporirana, plačala 5000 dolarjev. Sicer nam je zažugal Fr. Krže, da bo tiskarno s tožbami uničil, radi njenih starih grehov. In res točasno tožita družbo Hribar in Krže za nič manj kot za 200.000 dolarjev kot odškodnino za razžaljeno čast. Vendar mi zremo s pogumom in prihodnost. Res nam moreta precej škodovati in nas zavirati v napredku z nepotrebnimi sodnijskimi stroški. Uničila nas bodeta pa težko. Nas je preveč. Narod in bo pa sodil.

Nova cerkvena društva. Ker živimo na svobodnih tleh ameriških, kjer ima tudi hudobija svojo pristo pot, morajo se vsi dobri in verni katoliki organizirati kot mogočna vojska v posamezne oddelke, da tako skupno stoje na straži v boju za svoje najdražje svetinje: sv. vero in poštenje, zato so potrebna cerkvena društva. Dosedaj jih mi Slovenci v Clevelandu nismo imeli. Sedaj gre tudi v tem na bolje. Tako smo si ustanovili že veliko mladeniško organizacijo pod varstvom »Žalostne M. Božje.« kot farne patronne. Ustanovili smo »Katoliško društvo Brezmadežnega Spočetja za slovenska dekleta«, ki ima 9. julija svoj slovesen cerkveni sprejem. Dne 26. maja je bilo ustanovljeno »Katoliško društvo sv. Ane za slovenske matere.« Društvu je pristopilo dosedaj 168 mater, od katerih je bilo ta dan 96 cerkveno sprejetih. Za prihodnji shod jih je pa že zopet skoro ravno toliko priglašanih. Dne 2. junija imamo slovesnost prvega sv. obhajila. Ta dan ustanove prvobhajanci z dečki in deklicami pod 16. letom dve novi društvi. Dečki bodo imeli »Društvo Marijinih viteških sinov pod varstvom sv. Alojzija.« deklice pa »Društvo Marijinih hčera pod varstvom sv. Angelja varha.« V teh društvih ostanejo do 16. leta. Takrat jih pa društvo s posebnimi slovesnostmi izpusti in dečke sprejme mladeniška organizacija, deklice pa »Društvo Brezmadežnega spočetja.« Sedaj omenimo še cerkveno društvo slovenskih mož in društvo tistih očetov, ki imajo svoje družine doma. Tako bo imel vsak spol in vsaka starost svoje posebno domače ognjišče in zavetišče. V vseh teh društvih se bo gojilo učenje angleščine, nemščine, petje ozir. telovadba in druge potrebne stvari. — Bog nam dai k temu samo svoj blagoslov in upati smemo, da bo novo življenje poglalo v naši naselbini. Bog daj!

Druge vesti. Ponesrečil je v West Mineralu Tomaž Flis. Ob enajstih dopoldne je prišel še sam domov tožeč, da ga boli glava. Govoril je že nekoliko zmedeno, ob enajsti uri zvečer pa je bil že mrtev. Ker niso vedeli, kaj bi bil vzrok smrti, so truplo preiskali, pri čemer so videli, da je pokojnik imel nad tilnikom počeno lobanjo. Skozi razpoklino je v možgane silila kri, kar mu je vzelo življenje. Star je bil 45 let ter zapušča ženo s sedmimi med temi petimi nepreskrbljenimi otroki. — Železnica je povzela v Clevelandu Franceta Kovačiča. Prišel pod lokomotivo ter bil takoj mrtev. — V South Lorainu so ustanovili roljaki pevsko društvo »Planinski raj«. — Velik kos premoga se je utrgal v rovu Wmter Quartes nad Josipom Vezračnikom ter ga ubil. Bil je doma iz Ljubnega na Spodnjem Štajerskem, kjer žalujejo za njim oče, brat in dve sestrji. V Ameriki pa žena z dvema otrokoma.

Štajerske novice.

š Čudno odposlanstvo. Iz Gornjega grada je šlo odposlanstvo k ljubljanskemu Hribarju, potem k Robleku in Ježovniku, naj bi ti trije izposlovali, da se okrajna sodnija ne premesti od tukaj v kak drug okraj. Ker na tako premestitev ta čas v merodajnih krogih nihče ne misli, bo seveda to lahko »izposlovati« in liberalni poslanci si bodo pripeli prvi trak na zastavo svojih uspehov. Kdo se pomolvalno ne smeji takemu delovanju?

š Neverjetna novica. »Slov. Gospodari« piše: Povsod vzbuja pisava »Domovine« veliko nevoljo. Ta list se vedno, kadar ni volitev, svetohilinsko drži nad strankami. Toda ob volitvah je vedno najodločnejše ob strani liberalcev. Posebno pa je bila letos »Domovina« vsa besna proti Kmečki zvezi, proti takozvanemu klerikalizmu in proti namišljeni duhovniški nadvladi ter prinašala skrajno pristranska poročila o različnih shodih. V celjskem Narodnem domu se med liberalci s ponosom govori, da je dr. Josip Serbec letos »Domovini« dajal pravec. To se nam zdi skoro neverjetno in za to dajemo dr. Serneču tem potom priloznost, da se opraviči. Samo to mu že danes povemo, da smo o vseh »tajnih zvezah« uredništva z njim dobro poučeni in zato želimo resnice. Tudi mi bomo o njegovem velikem prijateljstvu do kmeta prinesli kmalu popolnoma resnične podatke.

š Vpisovanje v gimnazij v Mariboru za prvi razred se vrši dne 7. in 8. julija t. l. od 8.—10. ure dopoldne. Sprejemne skušnje se začnejo dne 8. julija ob 10. uri dopoldne.

š Tečaja za vinarstvo in sadjarstvo v Mariboru so se udeležili sledeči učitelji: Oskar Zolnir iz Olimja, Ivan Najfer iz Središča, Fr. Srebrnič iz Zabukovja, Ernest Kompost iz Marnberga, Simon Vodenik iz St. Jurija ob Pesnici, Peter Loparnik iz St. Janža na Drav. polju, Ivan Glinšek iz St. Jurija, Ivan Mohorko iz St. Glanža pri Sp. Dravogradu.

Za pokončavanje strupenih kač dá deželni odbor štajerski nagrado in sicer za vsako 1 K. Kače ali vsaj njih glave se morajo poslati v Gradec na kustosa zoologičnega oddelka v deželnem muzeju »Joaneum«.

š Novomašniki lavantinske škofije postanejo letos sledeči gospodje: Iz IV. leta: Bratanič Rajmund iz Luč, Cepuder Vladimir iz Ljubljane, Grošelj Mihael iz Zeleznikov (Kranjsko), Kramberger Martin iz St. Lenarta v Slov. gor., Schiller Janko iz Škofjola (Koroško), Tomazič Martin iz Radgone, Vedečnik Ivan iz Konjic. Iz III. leta: Atelšek Ivan iz Ljubnega, Bogovič Ivan iz Artič, Pečnak Josip iz Žalca, Podpečan Jernej iz Galicije, Šketa Ivan iz Braslovč, Toplak Josip iz Sv. Lovrenca v Slov. gorih.

š »Narodne tožbe. Pristaši »Narodne« stranke po vseh volivnih okrajih ovajajo pristaše »Slovenske kmečke zveze« pri sodišču in politični oblasti. Seveda, »napredni« dohtarji si pri tem kaj zaslužijo in to ni bil zadnji namen, da se je ustanovila »Narodna stranka«

in se uprizoril strasten bratomorni boj na Spodnjem Štajerskem.

Š Izjavljajoča se učitelja. Včeraj smo posneli izjavo žalskega učitelja Rajka Vrečarja iz »Slovenskega Gospodarja«, kjer imenovani učitelj obžaluje, da je dr. Iv. Jančiča, kaplana v Zalcu čisto neutemeljeno v »Slovenskem Narodu« od 23. marca žalil in ga prosil odpuščanja ter se mu iskreno zahvaljuje, da gg ni tožil. Izjaviti pa se je moral tudi napredni učitelj Pristovšek in sicer sledeče: »Izjava. Izjavljam, da nisem nikdar imel namena g. dr. Ivana Jančiča v Zalcu razžaliti in da so tozadevne govorice o njegovi osebi izmišljotne. Prosim ga za odpuščanje in se mu zahvaljujem, da je odstopil glede mene od sodnega preganjanja. Franc Pristovšek, učitelj.« Iz tega se razvidi, koliko je verjeti »Narodu«, kadar napada duhovne in lajke, ki ne trobijo v njegov rog. Zelo dragocen dokaz za to sta pač izjavi Rajka Vrečarja in Franca Pristovškega, ki sta vsekakor vredni, da jih ponatisne vsak pošten slovenski list, da se spozna, koliko so vredni napadi v »Narodu«.

Š Štajerske deželnozborske volitve se vrše drugo leto.

Š Občinske volitve v Globokem se v kratkem vrše, ker so bile prejšnje razveljavljene vsled sleparij gospodujoče stranke.

Š Občinske volitve v Trbovljah se vrše to jesen.

Š V krldi je dunajski trgovec s pohištvo Hofmann, ki ima tudi v Gradcu podružnico.

Š Umrl je v Zalcu 7. t. m. 51-letni trgovec Adolf Globočnik.

Š Narodno-radikalno djaštvo priredi začetkom septembra svoj II. shod in sicer v Celju.

Š Pekovski štrajk v Ptuju je po večini končan. Delavci so dosegli nekaj izboljškov.

Koroške novice.

k Umrla je v Celovcu 14. t. m. Elizabetinka 38-letna sestra Marija Aleksija, rojena Adam.

k Narodna šola v Št. Jakobu v Rožu na Koroškem. Dne 14. julija t. l. se vrši slavno polaganje temeljnega kamna te šole. Pri tej slavnosti sodeluje pevski zbor »Narodne čitalnice« iz Kranja ter koroška moška pevka zbor »Rožica« in »Drava«. Dopoldne pri blagoslovljanju in slavnostnem govoru se zapojejo dva moška zbora, popoldne pa je koncert v zgornjih prostorih »Narodnega doma«, takoj nato pa zunaj na prostem velika ljudska veselica s prostim vstopom. Natančnejši sporod objavimo svoječasno.

Znanstvo in umetnost.

* Repič: Portret. Naš kipar g. Repič je izvršil za nagrobni spomenik ministerialnega svetnika Rossipala v Opatiji portretni doprni kip. Portret se odlikuje po izborni karakteristiki, ki je v obrazu izvedena s sigurno roko in pravih psiholoških pogledom. Pisec teh vrst je osebno poznal pokojnega ministerialnega svetnika Rossipala in lahko potrdi frapantno portretno podobnost. Gospod Repič je s tem delom dokazal zopet svojo veliko zmožnost za slična dela, ki priporoča našega domačega umetnika vsem za umetnost se zanimajočim krogom.

* Repič: Sv. Peter. G. Repič je izdelal kip sv. Petra pa znanem starem bronastem kipu, ki stoji v cerkvi sv. Petra v Rimu. Sv. Peter sedi na prestolu, desno nogo ima pomaknjeno nekoliko naprej, v levi roki drži ključ, z desno blagoslovlja. Ideja in pozicija je posneta natančno po vzorcu, v obleki pa je bil g. Repič prost in jo je izpeljal v lažji in živahnejši obliki. Kip je jako pripraven za cerkev in dela čast mojstru.

* Majolična dela s slovenskimi motivi. Med proizvodi naše umetniške obrti nas je posebno razveselila razstava majoličnih slikarij, ki so izvršene po slikah akademičnega slikarja Petra Žmitka. Izdelal jih je vodja tovarne Blaž Schnabl v Kamniku gospod Rudolf Schnabl. Gospod Peter Žmitek je jako spretno uporabil narodne motive, nekoliko bizarne, a za majolično slikanje jako pripravne. Najzanimivejši so krožniki, ki zaslužijo res vso pozornost, ker nam odpirajo novo praktično smer za našo umetniško obrt, ki bi se mogla zelo razviti. Končnice panjev so mu dale nekaj prav izbornih motivov. Boj Pegama z Lambergarjem je izveden po končnici iz leta 1791. v živih barvah. Šaljiv je ženski boj z narodnimi ornamentami. Na krožnikih vidimo dalje portrete Prešerna in Gregorčiča, pokrajinske slike: Bled, Brod, pokrajine z Dolskega in iz Klope in Mali grad v Kamniku. Zanimiv je stari mitološki motiv, ki predstavlja klanjanje žrečev bogu Svetovitu s simbolizirano solnčnico. Dekorativno znamenite so razne ploščice, ki bi služile dobro za stensko ornametiko in okrašenje moderno stiliziranega pohištva. Ker je to šele začetek, upamo, da bomo videli kmalu še dovršene proizvode majoličnega slikanja. Veseli nas pri tem dvoje: Prvič, da se je domača tvrdka pokazala s temi proizvodi, drugič pa, da je gospod Žmitek pokazal pravo pot za našo majolično slikanje s tem, da je praktično uvedel narodne motive. Krožnik Aleluja z narodnimi ornamentami, petelinček, jagnje s pisankami, nageljni okras, rastoči iz srca, so za naš okus jako priključni, in prepričani smo, da se bodo taki krožniki pri nas udomačili, ako jih občinstvo spozna in če bodo pristopni po primernih cenah. Poizkus se je brez dvoma posrečil in obeta, da bo imel še lepo bodočnost.

Dnevne novice.

+ Časnikarsko klubovanje. Vsi liberalni listi pišejo, da se morajo liberalci sprejeti v jugoslovanski klub. Prej so liberalna glasila proglašala celo socialni bojkot nad našimi poslanci, kako so sramotili posamezne poslance, n. pr. Demšarja in Gostinčarja! Zdaj pa silijo liberalci na vse kriplje v njihovo družbo. Mi stavimo le vprašanje: Kako bi se držali liberalci, če bi bilo število glasov nasprotno in bi bili liberalci v tej moči, kakor je »S. L. S.«? Niti pogledati naših ne bi hoteli in bi odklanjali vsako zvezo. Zdaj je pa drugače, in zato tak vik in krik!

+ Občinske volitve v Št. Petru na Krasu. Prve volitve, ki so se vršile 14. februarja t. l., so bile razveljavljene, ker so se volili odborniki in namestniki obenem. Nove volitve vršile so se 10., 11. in 13. junija. Zmagala je S. L. S. v vseh podobčinah in v vseh razredih. Nasprotniki naskočili so II. in I. razred, za I. razred so bili zmage gotovi, pa jim je zopet izpodletelo. Na pomoč jim je prišel propadli kandidat za državni zbor Dekleva, ki je tukajšnji častni občan. Kdo drugi se ne bi prikazal, zakaj nikjer drugod ni bil Dekleva tako tepen, kakor ravno v Št. Petru (od 635 volivcev dobil je 91 glasov), toraj jaseen dokaz, koliko zaupanja vživa v občini Št. Petru. Pooblastilo je dal tudi Hruša iz Lipice, češ, da je »uradno« zadržan — radi košnje. Voliti so hoteli tudi uradniki, ki so že 4 mesece na drugih krajih v državni službi. Povdarjati se mora tudi, da je strankarstvu pomagala tudi južna železnica. Od ravnateljstva pa bi že toliko pričakovali, da ne bi dalo dovoljenja inženjerju, ki je komaj par tednov tukaj in razmer nič ne pozna, pomagati liberalcem, ki so pri volivni listi za I. razred popolnoma prezrli uradništvo na južni železnici. — Še nekaj je povdarjati: nasprotniki so pozabili že v 1. mesecu, da so bili 14. maja »neodvisni« kmetje — 14. junija so bili zopet stari liberalci, naprednjaki, narodnjaki, toraj vse drugo, kakor prijatelji kmeta.

+ Ustanovitve »Društva slovenskih katehetov« s sedežem v Ljubljani, je visoko c. kr. deželno predsedstvo za Kranjsko dovolilo z razpisom z dne 25. maja 1907, št. 3468/pr. Člani temu za katehetsko delovanje prevažnemu društvu se lahko priključajo ustmeno ali pismeno pri prireditelju in sklicatelju društva, g. Jan. Smrekarju, mestnemu katehetu v Ljubljani, kateri je prvo ustanovnino 50 K že tudi vplačal. Ustanovni shod temu društvu bo 25. junija 1907 ob 6. uri popoldne. Bog daj novemu društvu prav obilno blagoslova!

+ Proti slovenskemu zdravniku. Od včeraj na danes je na grofa Barbota zahtevo odslavljal dež. odbor zopet nekega zdravnika, ki je substituiral pristojnega sekundarja na kirurškemu oddelku, bržčas v zahvalo, ker je dr. Reja (tako se namreč piše v nemilostni padli zdravnik) deželi nad dva meseca od pol 7. ure jutraj naprej vsak dan — zastoni tlačnil. Dr. Reja se je predrznil od nekaterih nemških blagajni zahtevati slovenske vsprejemne liste, kadar leté pošiljajo deželni bolnici svoje bolnike v oskrbo. V meritum vprašanja se ne bomo spuščali, ali je bil v to dr. Reja upravičen ali ne — vsekakor pa je bil upravičen kot Slovenec zahtevati upoštevanje slovensčine. Napravili pa so iz muhe slona, in grešnik je bil citiran v pisarno dež. bolnice ad audiendum verbum. Grof Barbo se je vedel napram dr. Reji skrajno žaljivo in provokantno, in ga končno moralno vrgel iz pisarne. Čas je, da se enkrat naredi tem razmeram konec, čas pa tudi, da se temeljito in strokovnjaško preuredi razmere na dež. dobrodelnih zavodih, ki kriče naravnost do neba. Koliko slovenskih zdravnikov se bo pa še žrtvovalo temu zistemu v deželnem dvorcu kranjskem, čigar štirje člani so Slovenci?

+ Papež Pij X., Rothschild v Parizu in »Slovenec« v Ljubljani so se, kakor piše včerajšnji »Narod« v trikolonskem uvodnem članku, skupno »mrzlično stresli«, ko so čuli, da je v francoski zbornici Jaures predlagal, naj država podpravi vinogradstvo in trgovino z alkoholom, da odpomore viničarski krizi na južnem Francoskem. Ako se je Rothschild stresel od mrzlice, o tem nimamo še poročila, tudi o Piju se dozdaj še ni kaj takega izvedelo, vsaj »Osservatore Romano« se še ni oglašil, kdaj pa bi bila vsled Jauresovega predloga pretresla mrzlica »Slovenca«, pa tudi ne moremo pri najboljše volji konstatirati. Dne 12. t. m. smo suhoparno poročali po brzolavnih poročilih o vsebini Jauresovega predloga, iz svojega pa smo temu dodejali le sledeči stavek: »Tudi mi sodimo, da bi se komunistički načrt, tudi ako bi se dal izvesti, ne obnesel.« — »Slovenski Narod«, ki je pa po svoji navadi za ta Jauresov predlog izvedel šele 14. t. m., sodi o njem sledeče: »Predlog je neizvedljiv in če bi se dal izvesti, bi se čisto gotovo ne obnesel, kajti ravno na polju kmetijstva je vsak komunizem nemogoč in nesmiseln. Komunistično kmetijstvo je mogoče le potom kazničnične organizacije, drugače ne.« — Tako je »Narod« prepisal iz »Slovenca« in sedaj se še krega z nami, češ, papež Pij X., Rothschild in ljubljanski »Slovenec« so »odločni nasprotniki vsakemu socializiranju človeške družbe!« Ta pa je res debela. »Narod« se strinja z nami v sodbi glede na Jauresov predlog, obenem pa nas napada, ker se nam Jauresov načrt zdi neizvedljiv. Zdaj ima Rothschild besedo.

+ »Slovenca« prepisuje »Rdeči Prapor«. Zgodilo se je pa to dejstvo takole: 12. t. m. je »Slovenec« priobčil članek o militarizmu ter opozarjal na to, kakšno nedosledno stališče zavzema socialni demokratje nasproti vojaškemu vprašanju. Francoski in italijanski

socialni demokratje hujskajo najnižje nagone proti vojaškim napravam in sicer brezpogojno, naši rdečkarji tudi grmijo proti »kanonom« ter slepijo ljudstvo z goljufivimi nadami, ne da bi delali najmanjšega razločka med ofenzivno in defenzivno vojsko, dočim sta nedavno Bebel in Noske izjavila, da so socialni demokratje navdušeni patrioti in pripravljeni vzeti »puške na rame«. Mi smo v svojem članku citirali zadnjo razpravo Bernsteina v »Soz. Monatshefte«, ki isto pravi. »Rdeči Prapor« izkuša zaradi tega z nami polemizirati ter piše: »Socialisti niso nikoli rekli, da postanejo ljudje čez noč sami angeli, ako se dekretira večni mir; pač pa so vedno zahtevali, naj se vzgaja mladina tako, da boede tudi telesno krepka in okretna. Antimilitaristična pa je in ostane socialna demokracija, ker pomeni militarizem določen sistem oborožene sile, ki je slepo orodje v rokah posameznih faktorjev, ker se odteguje ljudskim potrebam, ker je sredstvo kapitalizma proti delavskemu razredu, ker je opora fevdalizma in ker je ravno v njem največja nevarnost za svetovni mir. S svojim antimilitarističnim duhom je pa socialna demokracija lahko najboljša prijateljica prave ljudske vojske, za katero lahko, kadar se uresniči, dovoli vsa sredstva, ki so res potrebna za uspešno obrambo.« — Mi pa smo v svojem članku pisali: »Zato je treba priznati militarizem. Socialna demokracija se bori zgolj proti sistemu militarizma, ki pomenja posebno vojaštvo, katero vzgojijo v nasprotju s težnjami ljudstva, ne more in ne sme pa biti nasprotna militarizmu, ki znači vzgojo ljudstva, da postane za vojsko sposobno in je v stanu uspešno braniti se proti zunanemu sovražniku napadalcu. Tudi kanone treba dovoliti, če so potrebni! To ni protiljudsko. Taka politika mnogo bolj pripomore k svetovnemu miru, kakor pa brezumna protivvojaška propaganda.« Slučajno pa je to isto, kar piše »Rdeči Prapor«, ko polemizira z nami Namesto, da bi pobijal naša izvajanja, pa jih prepriše in jim tako pritruje. Čemu se torej Kristan krega?

+ Uradništvo in strankarstvo. Najbolj zavre v liberalnem taboru, kadar pribije »Slovenec« kako strankarstvo med uradništvom. Zlasti če zahtevamo od sodnikov popolne nepristranosti, tedaj se čita vedno v »Narodu« strasten izbruh jeze proti nam in se pozivlja ves sodni stan na boj proti nam, kakor bi mi komu delali kakšno krivico. In vendar »Narod« izkuša vedno terorizirati sodnike. Kadar je kakšna politična pravda v teku ali če tudi ni politična, pa se gre samo za strankarske osebe, tedaj se v »Narodu« po vspešnih dopisih že naprej resnica zavije, in če sodnik drugače postopa, ga neusmiljeno strga v listu. Sploh mislijo liberalci, da je zlasti sodniški stan njihova nedotakljiva last. Pa stvari se izpreminjajo, in mi imamo trdno voljo, vse storiti, da se strankarstvo iz uradov prežene. Mi hočemo le pravico za vse — ne več, ne manj! Hvala Bogu, imamo zdaj tudi na Dunaju tako močno zastopstvo, ki bo moglo tu krepko poseči vmes. Zato pozivljamo vse svoje somišljenike, naj nam vsako strankarstvo liberalnih sodnikov nemudoma naznani. Poskrbljeno bo, da nobeden naših poslancev ne bo storil koraka za uradnika, ki se je pokazal kot strankarja. Tudi advancement bodi odslej plačilo za vestno in nepristransko izvrševanje uradniške službe! Kdor misli, da si bo z liberalizmom gladil pot navzgor, bi se odslej utegnil motiti. Toliko v pojasnilo!

+ Bilka v vetru je socialnodemokratsko vodstvo v Ljubljani. Na dolgo in široko piše o taktiki in organizaciji, a še danes ni izpolnilo svoje svečane grožnje, da objavi imena onih, ki so pri volitvah izdali parolo stranke in šli na volišče za kapitalističnega kandidata proti kandidatu ljudstva. Ako »Rdeči Prapor« svojo slovesno obljubo in grožnjo s tako lahkom zataji, se nam zdi jako malo važno, kar piše o svoji visoki politiki.

+ Liberalni učitelji o učiteljicah. »Učiteljski Tovariš« od 14. t. m. se hudiče nad učiteljicami, ki niso prišle na zborovanje učiteljskega društva za ljubljansko okolico, kjer se je Hribarju zažigalo obilo kadila. Tako piše ta list o svojih koleginjah:

»Od najbližjih koleginj pa — od katerih stanujejo nekatere celo v mestu, ali so tako blizu, da so vsak prosti dan tam — ni prišla (na zborovanje) niti ena, dasi so nekatere šle na izprehod mimo poslopja, kjer je bilo zborovanje. Ne vem, ali jim je stanovska zavest res deveta brig, ali pa se jim zdi prenoževalno in nečastno, zahajati med kolege, ki po naobrazbi niso prav nič manj nego one?... Učiteljica je samo v šolski sobi, izven te pa zataji svoj stan in krati s tem ugled ne le sebi, ampak vsemu učiteljsstvu. — Zdravimo se že enkrat iz te stanovske apatije in ne zanemarjajmo same sebe! Zakaj učiteljica ki ne zahaja tja kjer delajo za napredek in splošno korist, ni vredna tega imena!«

Dotične učiteljice imajo brez dvoma svoje dobro utemeljene razloge, zakaj se izogibljajo družbe neotesanih političnih agitatorjev. Za izobraženo damo je res težko hoditi v družbo, ki stoji na višini »Naroda« in »Tovariša«. Če pomislimo, da je bilo več omenjenih učiteljic nedavno še v »Narodu« sivo napadenih, vendar nihče od njih ne more zahtevati, da bi hodile še v tako družbo, ki je po naobrazbi — vklub nasprotnemu zatrdilu »Uč. Tov.« — mnogo manj kakor one!

+ Nesramnost liberalnih učiteljev proti katehetom. »Učiteljski Tovariš« pozdravlja društvo slovenskih katehetov s sledečo notico:

»Deželna vlada v Ljubljani je potrdila pravila tega novega društva. Morda to dru-

štvo kaj pripomore k temu, da se bodo prečistili gospodje kateheti odslej bolj brigali za verouk nego za politiko.«

Liberalni učitelji, ki stoje na stališču »Svobodne šole«, naj ne bodo v skrbeh za verouk! Društvo slovenskih katehetov pa je potrebno, in jeza liberalcev je dobro znamenje za njegovo bodočnost.

+ Oblak se je utrgal včeraj pri Ponikvi na Štajerskem. Posledica je bila, da se utrgala zemlja in zasula več metrov proge Južne železnice. Po napornem delu se je posrečilo, da so oprostili en tir. Proga je bila zaprta od sinoči ob osmih zvečer do danes jutraj. Vlaki so imeli velike zamude. Današnji dunajski jutranji vlak je došel v Ljubljano šele ob 8. uri jutraj.

+ Nezadovoljni Lahi. »Piccolo« od 14. t. m. tarna v članku nekako takole: Kdo se je bolj potegoval za to, da se slovenski in hrvaški oddelek iz koprškega učiteljskega premosti drugam, kot mi? In res, »na naše prizadevanje« — tako si vsaj domišlja »Piccolo« — je vlada sklenila ustanoviti hrvaško učiteljske v Kastavu. Toda kaj je napravila s slovenskim? Deželni šolski svet goriški je sklenil naprositi ministrstvo, naj slovensko moško učiteljske ustanovi v Gorici. Nečuvno! To je pa zopet »napad na italijanstvo Gorice«. In res — goriški mestni svet je proti tej »invaziji« že protestiral. Tako »Piccolo«. Čuden psihološki pojav je to — da 14. maj ni še izbistril glav tržaškim prenapetežem.

+ Občinske volitve v Pulju. Kandidati gospodarske stranke, ki hoče streti dozdaj gospodujočo laško-liberalno stranko v Pulju in za katero bodo glasovali tudi Hrvati, so: Curri, delavec v arzenalu; Lovisoni, komisar c. kr. mornarice; Milovan, trgovec; Pinat, delavec; Santar, delavec; Tonsa, c. kr. mornariški nadinženir; Vitturi, trgovec; Kirac, poštar; Delton, posestnik; Raunich, posestnik; Dinelli, delavski mojster; Subar, delavec; Lončar, trgovec; Sladogna, posestnik; Janitti, c. kr. mornariški komisarjati pristav.

+ Hudodelčeva smrt. Dne 4. t. m. je pobegnil iz Gradiške jako nevarni in nasilni hudodelnik Franc Zupanc iz Šmarce doma. Zupanc je delal v kuhinji in se mu je posrečilo po deskah pobegniti. Ker ga pa ni pustil čez neki most mitničar, je skočil v Sočo, da jo preplava, a je utonil.

+ Prijeti prisiljenci. V Ponikvi so prijeli ljubljanskega kaznjence Grabmaierja, ki je pobegnil pri gradbi ljub. gimnazijskega poslopja. V Celovcu so pa prijeli pobegla korigenda Hütterja in Moserja.

+ Vojaška trpinčenja. Ob nadzorovanju deseteja hrvaškega huzarskega polka v Virovitici po brigadirju Marschallu je izstopilo 80 mož, ki so se pritožili zaradi surovega in nečloveškega postopanja po častnikih. Prestavljen je zato na Ogrsko major grof Lubinski. Dva nadporočnika in tri druge častnike so zaprli.

+ Druga tovarna cementa se začne kmalu graditi v Solinu v Dalmaciji. Podjetje je delniško. Kapital prihaja iz Trsta in Istre, ena četrtina iz Splita, druga iz ostale Dalmacije. Delnice so po 200 kron. V tovarni bo dobilo dela okoli tisoč ljudi.

+ Slavnosti v Pragi. 13. t. m. je prišel v Prago prvi del deputacije ameriških Čehov, ki se udeležijo sokolske slavnosti. Bili so slovesno sprejeti od velikanske množice. Kmalu bi se bila zgodila nesreča, ker od viharjih »Na zdar« klicev sta se dva konja splašila. J. de Selves, prefekt sekvanski iz Pariza, ki je bil povabljen, se je opravičil, tako tudi londonski lord-major W. P. Treolor. Pričakujejo v Pragi do 100.000 gostov.

+ Nova češka lista? Izvrševalni odbor narodne svobodomiselnne stranke v Pragi je sklenil, da se začne izdajati mesečni obzorNIK »Češka revue« in dvavinarski tednik.

+ Izpod policijskega nadzorstva je pobegnil leta 1879. v Gaberjah v Istri rojeni, v Prečno pristojni nevarni tat Leopold Pegan.

+ Župnijski izpit so napravili te dni sledeči gospodje ljubljanske škofije: Jakob Kleindienst, župni upravitelj v Senožečah; Kraker Jožef, župni upravitelj na Kočevski Reki; Okorn Matija, kaplan v Zireh in Pravhar Jožef, kaplan v Črnem vrhu nad Idrijo. Prvo polovico so končali: Jane Ivan, župni upravitelj na Colu; Periatelj Jernej, župni upravitelj v Podkrajju; Koechler Viktor, mestni kaplan trnovski; Zorko Franc, mestni kaplan šentpeterski; Medved Janez, kaplan v Dovjem; Smolej Rihard, kaplan v Železnikih; Sušnik Matej, kaplan na Vrhniki; Trškan Stefan, kaplan v Prečini; Vidmar Franc, mestni kaplan v Krškem; Švigelj Josip, župni upravitelj na Vrhopolju; Volc Alojz, kaplan v Šmarju; Zevnik Mihael, mestni kaplan v Idriji; Očepek Jožef, kaplan v Čemšeniku.

+ Glas Naroda od 31. maja t. l. piše: Novi komfortni parobrod »Avstro-Amerikane« je dospel min. sredo vprvič v New York. Novemu parniku je ime »Laura«. Novi parnik je največji in najelegantnejši kar jih pelje med Avstro-Ogrsko in Ameriko. Pri gradnji tega parnika je družba gledala v prvi vrsti na udobnost potnikov, zlasti pa onih medkrovia. Slednji imajo na razpolago veliko obedno dvorano in drugih udobnosti, kakoršnih niti pri drugih družbah ni najti. Glavno pri vsem tem pa je, da se ljudje, ki prihajajo iz Avstrije, na parniku počutijo domače, kajti skrbnjeno je da dobivajo domačo hrano in tudi vino po dvakrat na dan. Parnik nosi 9500 ton in na njem je prostora za 1600 potnikov III., za 85 II. in za 50 I. razreda; vožnja iz Trsta do New Yorka traja 12 dni. Moštvo je izključno hrvaško, in sicer od kapitana z imenom Zar do zadnjega mornarja, tako da se zamore vsakdo na parniku pomeniti po domače. Novi parnik pomeni za družbo lep na-

predek, to tem bolj, ker se gradita sedaj za njo še dva krasna in velika parnika, katera bodeta tudi plula med Trstom in New Yorkom. Ako pomislimo da so bratje Kozulič ustanovili, oziroma organizovali družbo šele leta 1904 in sicer s tremi parniki, da družba od avstrijske vlade ne dobi subvencije in da ima kljub temu že 36 parnikov je to gotovo kar najlepši napredek. V minoletem letu so družbeni parniki prevozili 30.000 potnikov, katero število se bode pa letos gotovo pomnožilo na 50.000 oseb. Od avgusta dalje bode družba uvedla tudi redno potniško službo med New Orleansom, La., in sicer mesečno. (Zastopnik Avstro-Amerikane v Ljubljani je Simon Kmetetz v Kolodvorskih ulicah št. 26.)

— **Deželni predsednik** g. Schwarz je v petek z milostno gospo soprogo v spremstvu deželnega nadzornika Levca obiskal tukajšnji uršulinski samostan. Ogledal je samostanske zavode, notranjo in zunanjo šolo, prisostvoval nekaj časa v nekaterih razredih šolskemu poduku in se prav pohvalno izrazil o uspehih. Z velikim zanimanjem si je ogledal tudi cerkev, kjer so se mu posebno dopadle lepe orgle; g. predsednik je namreč velik ljubitelj glasbe. Dalje si je ogledal še druge samostanske prostore: šolsko in nunsko kapelico, spalnice, veliki uršulinski vrt ter več zanimivih slik.

— **Katoliško hrvaško banko** so v Zagrebu otvorili ob jako veliki udeležbi vseh slojev. Dr. Marchetti je pojasnjeval namen in cilj te banke in povdarjal, da so ljudje izprva nekako bojazljivo podpisovali delnice, ki so pa sedaj že vse oddane in po njih še vedno vprašujejo, kar kaže, da zavodu že takoj v začetku zaupajo. Pravila so bila odobrena ter takoj izvoljeno tudi ravnateljstvo, da je mogla banka takoj začeti poslovati.

— **Stavka grezniških čistilcev v Parizu.** V Parizu je začelo 12. t. m. stavkati 1800 čistilcev greznic. Ker imajo v Parizu skoro dve tretjini hiš greznice radi pomanjkanja kanalov, utegne imeti stavka neprijetne posledice, če bi dalje časa trajala. Ravnateljstvo je v ostrem nasprotstvu z delavci.

— **Pevsko društvo »Zarja«** v Rojanu priredi v nedeljo dne 16. junija 1907, zabavno veselico s petjem, tamburanjem in igro v prostorih konsumnega društva v Rojanu, pri kateri sodeluje tamburaški odsek »Zarje«. Začetek veselice točno ob pol petih popoldne. Vstopnina: k veselici 50 stotink. Sedeži 20 stotink. — K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Vseslovanske razglednice** v čast sv. Cirilu in Metodu Velehradskemu so izdali na starodavnem Velehradu. Naročiti se mora vsaj deset komadov, ki stanejo 1 K 20 h. Posljejo se naj gospodu Metodu Melichárek v Velehrad (Moravsko).

— **Hotelska družba »Triglav«** prosi vse interese in denarne zavode, da se vsaj do 20. t. m. odločijo za pristop ter podpišejo izjavo. Treba bo skoro sklicati ustanovni obč. zbor in otvoritev hotelskega podjetja v Bohinju je tudi že pred durmi. Slavnostna otvoritev z blagoslovljenjem hotela in vil se vrši 30. junija in otvoritev obrata dne 1. julija t. l. Kdor želi pristopiti kot družabnik naj naznani to po dopisnici deželni zvezi za tujski promet na Kraniskem v Ljubljani, ki vsakemu rada doloži okoliščine, pristopno izjavo, načrt in tudi slike nakupljenih objektov. Za vplačanje deleža so pri zvezi poštnohranilnične položnice na razpolago, ki se interesentom na željo takoj vpošljejo. Pripravljeni odbor apelira na častito občinstvo, da pristopa z deleži h hotelski družbi »Triglav« ter tako podpira narodno podjetje.

— **Tržaški tatovi** niso izbirčni, ne glede na stvari, ki jih pouzmaajo in ne glede na kraj, kjer izvršujejo svoja lumaštva. Gospa Ana Cvirn je nedavno šla na pokopališče, da obišče grob svojega sina Maksimilijana, kar zapazi, da je nekdo ukradel z groba dve lepi cvetlici, vredni 10 kron, ki jih je bila svojčas vsadila na groblje.

— **Zanemarjanje otrok.** Na Reki se je potikal ob 11. uri ponoči čisto sam osemletni fantiček, ki je vprašan od redarjev, kaj išče, povedal, da je njegov oče v Ameriki, mačeha pa da ga je poglala iz hiše. Reški krogi »premišljujo« sedaj kaj storiti proti zanemarjanosti mularije.

— **Interesantna demisija.** Poročali smo nedavno o komisiji, ki je bila izvoljena v Trstu, da proučuje, kako odpomoci draginji kruha v Trstu. V to komisijo sta bila izvoljena tudi socialna demokrata Pittoni in Paganini. Sedaj pa poroča »Edinost« sledeče: »Iz lokalnih listov posnemliemo vest, da sta državna poslanca Pittoni in Paganini prešla od delavskih zadrug pooblastilo, da izstopita iz komisije, ki se ima baviti z vprašanjem nastale velike draginje. Rečena dva gospoda sta tudi res izstopila in utemeljuita ta svoj korak v pismu do župana, rekši, da sta prišla do uverjenja, da delo rečene komisije je obsojeno biti brezuspešno, ali z drugimi besedami, da tudi ona dva ne veta nikake pomoči. Ta demisija prinaša celiko razočaranje zlasti tistim širokim slojem, ki so si v svoji — recimo navivnosti obetali od izvolitve socialističnih kandidatov velike izpremembe ravno v vsakdanjil življenjskih pogojih.«

— **God kardinala dr. Grusche.** Dne 13. t. m. je obhajal dunajski nadškof in kardinal dr. Gruscha svoj god v 87. letu starosti telesno in duševno popolnoma zdrav in čil.

— **Novim rektorjem v Krakovu** je bil izvoljen dr. Franc Gabryl, profesor na teološki fakulteti.

— **Cesar pojde letos** na svoje letovišče v Ischlu dne 28. junija.

— **»Grozodejstvo«** hrvaških poslancev. Član ogrske ljudske stranke Forster je 12. t. m. v kuloarij državnice zbornice svojim madjarskim tovarišem pripovedoval o sledečem

»barbarstvu« Hrvatov: »Po sobotnej seji so se odpelali hrvaški poslanci v Zagreb. Na meji, na postaji Gyekenyes, so v svojej nepopolni besnosti zagrabili madjarskega kondukterja, ga vrgli iz vlaka in dobili hrvaškega . . .« Silno razburjenje med madjarski mi poslanci. »To sirovost treba maščevati! Nezaslišano! Predrznost Hrvatov presega že vse meje! Takoj in najstrožja kazen jih mora zadeti!« so vpili vsevprek. »Kaj pa hočete kaznovati?« vprašal je Forster mirno. —

»Saj so vendar vrgli madjarskega kondukterja iz vlaka.« — »Aa, seveda so ga vrgli, toda ne v obliki človeka, ampak v obliki knjige . . .«

— **Radi agitacije zblaznel.** V Krakovu so valovi agitacije ob zadnjih državnozbornskih volitvah pluskali silno visoko. Duhovi so bili tako razburjeni, da se je mizarskemu mojstru Weislaku omračil duh. Ko je bil sam doma, si je v blaznosti s sekuro zadal na glavi tri težke, po rokah pa več lahkih ran. Žena ga je prišedši domov, našla v mlaki krvi ležečega na tleh. Umirajočega so prepeljali Weislaka v bolnišnico.

— **Radi izsillejanja** je bil predvčerajšnjim popoludne aretovan v Trstu Alojzij V., ker je dne 2. t. m. propadlemu kandidatu v mestni svet za IV. okraj, gospodu Andreju Štolfa izsilil 100 K.

— **V pijanosti** se je bil začel predsinočnim slačiti na ulici v Trstu 44letni krošnjar Ferdinand P., ki prenočuje na ljudskem prenočišču v ulici Gaspare Gozzi. Prišli so pa k njemu redarji in ga aretovali.

— **Zgleden sin.** Predsinočnim malo pred deveto uro je bil aretovan v Trstu kurjač Erminij Degressi, stanujoč v ulici S. Sergio. Aretovan je bil pa na zahtevo svojega lastnega očeta, kateremu je malo prej grozil, da ga ubije. Ker se je bila postavila v bran očeta žena njegovega brata, Terezija, jo je bil Erminij naklestil.

— **Radi kave.** Včeraj so finančni stražniki na izhodu iz svobodne luke v Trstu aretovali 39letnega Antona M. stanujočega v ulici del Rivo, in 27letnega Ivana S., stanujočega v ulici di Riborgo. Pri prvem so namreč našli poldrug kilogram kave, pri drugem 1 kilogram in pri tretjem istotako 1 kg kave. Vsi trije so bili izročeni policiji, ki jih je vzela na zapisnik in jih potem izpustila.

— **Zgleden soprog.** 34letnega Karola T. v Trstu je predsinočnim okoli 7. ure aretoval neki občinski redar. Aretoval ga pa je zato, ker je pretepal svojo soprogo Heleno. Zakonska Karol in Helena T. sta sicer sodniško ločena, a Karol je predsinočnim slučajno srečal na ulici Heleno in jo začel najprej zmerjati, a potem pretepati. Med drugim jej je tudi zagrozil z besedami: »Danes te moram na vsak način končati!« Občinski redar, ki ga je vsled tega aretoval, ga je odvedel na policijo, kjer so ga vzeli na zapisnik in ga pridržali v zaporu.

Ljubljanske novice.

Ij **Ljudska kuhinja** je dr. Tavčarja po nepotrebnem jako razburila, pa nazadnje je kapituliral, ko je videl, da za kuhinjo ni tako ustvarjen, kakor za obednico. »Slov. Narod« je za slovo samo še gospo Kosovo po krivici napadel. Ni res, da bi imenovana gospa imela knjige in blagajno, ampak ko je blagajnik dr. Stare zbolel, je gospod načelnik vse prevzel, o čemer se vsakdo lahko prepriča. Knjige, ki jih ona vodi, pregledata dva revizorja, kar je razvidno iz njih podpisov. Denar spejemajo v kuhinji pri blagajni, in gospa K. dobi vse že podpisano in zračunano v roke. Le vknjižiti je njena naloga. Za vsak občni zbor se pa račun pregledajo in potrdijo, in iz zahval, ki jih je doslej žela gospa Kosovo za svoj požrtvovalni trud, je razvidno, da so vsi, ki natančno poznajo njeno delovanje, prepričani o njega pravilnosti. Torej se lahko pomirijo skupniki pri »S. N.« Čujemo, da se kuha v naprednih vrstah silna jeza, ker je naskok na to človekoljubno društvo spodletel. Pa najbolje je, če so prav tihi, kajti med tistimi 28 glasovi, ki jih je dr. Tavčar naštel, je bilo več nečlanov, in ti gospodje bi bili osramočeni, če bi njih imena javno pribili. Sicer pa se lahko izvrši želja blagorodni gospe Franji dr. Tavčarjevi, da bi tudi ona imela svojo ljudsko kuhinjo. Ljubljana je velika in na drugem koncu mesta so tudi lačni ljudje. Če je torej gospodu dr. Tavčariu in soprogi res za korist ubogih, si lahko pomagata in v pomoč revežem ustanovita še eno ljudsko kuhinjo za drugi mestni del. Potem je prepira konec in vsi bodo zadovoljni! Mi pa bomo kot vsako človekoljubno napravilo tudi to spremeljali s svojimi simpatijami, kajti pri humanitarnem delu mora utihniti vsako strankarstvo!

Ij **Iz zgodovine »Dijaške in ljudske kuhinje«**. Pokazati hočemo nekaj podatkov o delovanju »Dijaške in ljudske kuhinje«, da se prepričajo o resnici tudi oni ljudje, ki še vedno kaj verjamejo lažem »Slov. Naroda«. Ko je bila leta 1897 izvoljena načelnica gospa J. Kosovo, ki je že prej delovala od leta 1895, je imela blagajna borih 3000 K premoženja, dolga pa do 1200 K, tako da se je gospod blagajnik dr. Stare izrazil: »Ako bo tako šlo, moramo zapreti ta potrebni zavod vzlic legatom, ki jih je dobival.« Poprijela se je gospa načelnica res težke naloge z jekleno močjo in z veliko skrbjo. Poplačala je dolg blizo 1200 K v teku dveh let, potem se je začelo premoženje množiti. To je uspeh dobre ekonomije in darov osebnih prijateljev in blagih dobrotnikov; č. g. župniki so pošiljali domače pridelke, in gospa načelnica je porabila ves svoj prosti čas za povzdigo društva, tako da zdaj ta prepotrebni zavod premore 4000 K premoženja in bo še veliko revežem pomagal. Naj se imenuje društvo, ki bi vkljub tolikim izdatkom imelo tako sijajen uspeh! Vsako leto

se daje brezplačno hrana od 24 do 30 dijakom v vrednosti 1100 K. Tudi mestni ubogi dobivajo hrano, ki se ne upošteva, ker ne hodijo vsak dan. Ako se preračuni, koliko stane zdaj hrana v primeri s cenami pred desetimi leti, se moramo res čuditi temu uspehu. Plačeval se je fižol ob 12 do 14 K, zdaj stane 24 do 28 K, torej je ravno polovica dražji, tako je tudi goveje meso prej stalo po 90 h, zdaj 116 h, špeh prej 90 h, zdaj 158 h, kislo zelje 8 h, zdaj 20 h, tako da stane porcija, ki se zmiraj računa skozi 30 let po 20 h, lahko še enkrat več. Društvo stane za vsakega jedilca plača kuhinje čez 15 h; kje so pa posli, kurjava, poprave itd.? Udnine se dobi okoli 1100 K; mnogo članov je pridobila sedanja gospa načelnica. Nekaj jih zmiraj odpade ali umre, zato se mora druge prositi. Iz tega se vidi, koliko dobrobrot vživajo tudi tisti, ki plačajo za svojo hrano: juhe, prikuha in meso, 20 h, tembolj pa tisti, ki brezplačno sprejemajo dobrobrote od zavoda. Naj se le pogleda v prostore »Dijaške in ljudske kuhinje! Tu se vidi zdaj porcelanasta posoda namesto prejšnje lončene. Z občudovanjem moramo pohvaliti blago delovanje požrtvovalnih dam, ki so se posvetile temu ljudskemu delu. Poleti v veliki vročini in soperici od pol 11. ure do pol 2. ure strežejo preko 300 ljudem iz ubožnih slojev. Pozimi se v velikem mrazu in snegu ne boje priti ob omenjeni uri; vsak dan sta dve do tri dame na mestu. Ne mislijo na bolezen, prehlajenje in težave, ampak samo na to, kako bi postregle revežem. Večidel teh blagih dam deluje tako že od šest do deset let. Našim naprednim damam bi samo že bližina takih revežev bila tako zoprna, da bi pobegnile. Te blage dame pa strežejo ljubeznjivo trpinom žuljavih rok in ubogim dijakom. To so le male črtice o požrtvovalnem delu, kateremu je duša gospa Kosova. Vsako blatenje in zasramovanje naj njo in druge dame bodri k nadaljnjemu delu!

Ij **Mizarski štrajk pri Petrinu.** V mizarski delavnici g. Petrina štrajkajo mizarji že šesti teden. Vzrok štrajku je prenizka plača. Normalne plače pri tem gospodu znašale so dose naj po gld. 1.—, 1-15, 1-20, 1-40 kvečjemu 1-50 na dan. Poslovodja je že čez dvajset let pri trdkih, vendar ima plače celih 12 gld. Neki drugi delavec, ki je tudi že pri trdkih okrog 20 let, ima pa celih 10 gld tedenske plače. Delavci zahtevajo samo to, kar že imajo po drugih večjih ljubljanskih mizarskih delavnicah. Nobene pretiranosti. Vendar šef Petrin se ne uda. Seveda g. Petrin ne razume in ne vé kako se v bedi živi. Mož je bil rojen pod srečno zvezdo, da se je njegov oče trudil in uredil delavnico. On jo je samo zasedel. Z delavci tudi ni preprijazen. Pri zadnjih volitvah pehal se je tudi za Hribarja, akoravno je svojčas hudo zabaval čezenj in čez magistrat. Drugače pa mož tudi rad delo sprejme od »farške stranke« in večkrat je že zatrijeval, da je boljše nič dela, kakor poceni delati. Delavcem, ki so v štrajku, pripoveduje, da se ne uda in delaveev, ki so bili dosedaj pri njemu, sploh ne sprejme več v delo. Nekaj nujnega dela dal je sedaj po nekaterih drugih delavnicah napraviti. Tako si ljudje, ki trdijo, da so »napredni« in ki so se pehali za kapitalističnega kandidata Hribarja.

Ij **Druga javna produkcija gojencev »Glasbene Matice«** se vrši v torek, dne 18. junija 1907 zvečer ob pol osmih v zgornji dvorani »Narodnega doma«. Spored: 1. Godard: Mazurka za klavir, op. 54 v b-duru. Svira gđc. Pavla Bole. (Sola gđc. K. Praprotnikove, VII. razred). — 2. Marschner: Arija iz opere »Jan Heiling«, poje gđc. Ivanka Hrast. (Sola g. M. Hubada, II. razred). — 3. J. Suk: Ljubavna pesem za klavir, op. 7, št. 1. Svira gđc. Mici Soos. (Sola g. J. Procházke, VIII. razred). — 4. Iv. pl. Zajc: Ljubica, pesem, poje gđc. Pavla Bole. (Sola g. M. Hubada, I. razred). — 5. Sitt: Koncert za gosli v d-molu, s spremljevanjem klavirja. Svira g. Ivan Trost. (Sola g. J. Vedra, V. razred). 6. F. S. Vilhar: a) Mornar, b) Kam? — pesmi poje g. Jos. Križaj. (Sola g. M. Hubada, I. razred). — 7. a) Fr. Chopin: Fantasie impromptu, op. 66. b) Fr. Liszt: Transkripcija na Schubertovo pesem »Erlkönig«. Na klavir svira g. Rudolf Bajde. (Sola g. F. Gerbiča, VIII. razred). — Začetek obel produkciji točno ob pol osmih, konec ob devetih. — Vstop prost na sedeže in stožiča. Rezervirani in numerirani so nekateri sedeži po 1 krono, da se njih posluži ono občinstvo, ki hoče v pokritje stroškov kar žrtvovati. Dobivajo se v trafiki gospe Češarkove v Šelenburgovih ulicah in na večer produkcije pri blagajni. Spored se dobi istotam brezplačno.

Ij **»Glasbeni Matici«** je dne 9. junija zamrl gospod Ivan Vilhar, zasebnik tukaj, volil znesek 400 kron.

Ij **Odbor podpornega društva »cerkovnikov«** dodatno naznanja, da se bo pri letošnjem občnem zboru razpravljalo o zelo važni točki glede prenareditve pravil in to vsled tega, ker je večina udov takih, ki so obenem organizirani v cerkovniki in ti so že večkrat izrazili željo, da bi se naslov preuredil. Pripravljeni smo z ozirom na to, da bo društvo potem veliko boljše napredovalo in imelo še več uspeha delati na to, da se stvar uresniči ter se bo o tej zadevi tudi razgovarjalo in upati je, da se to doseže. Torej pridite vsi, kateri ste organizirani v cerkovniki obenem, ali pa samo cerkovniki na ta velevažen sestanek kateri bo v četrtek dne 20. t. m. na Brezjah na Gorenjskem, kakor je bilo že svoj čas poročano. Sv. maša bo ob pol desetih, zborovanje se prične ob pol 11. uri dopoldne. Ako bo čas dopuščal in vreme ugodno, poletimo tudi na Bled in jezero.

Ij **Tukajšnje učiteljske** je imelo danes danes pouka prost dan radi majnikovega izleta. Več letnikov in tudi nekaj razredov c.

kr. vadnice je porabilo to priliko za izlet na Gorenjsko.

Ij **Mestna blagajna ljubljanska** bo prihodnji ponedeljek in torek, t. j. dne 17. in 18. junija, zaradi čiščenja uradnih prostorov za promet s strankami zaprta.

Ij **Neprevidna vožnja.** Predvčerajšnjim je hlapec Petrovšek pripeljal čez Marijin trg v Volfve ulice tako neprevidno, da je z vozom zadel v kolo, na katerem se je peljala neka dama. Dama je padla s kolesa in je malo manjkalo da ni bila povožena.

Ij **Trpinčenje živali.** Včeraj je hlapec Ant. Avguštin naložil na voz toliko gramoza, da konja tega nista mogla izpeljati. Mesto pa, da bi bil hlapec dobil pomoč, ali gramoz odložil, je konja tako bičal, da so se poznali udarci po životu. Konec trpinčenja je napravil šele policijski stražnik.

Ij **Prijeli so** včeraj delavca Ivana Vrhovnika rodom iz Tunije pri Kamniku, ker ga je vojaška oblast preganjala zaradi dezercije in ga oddala vojaški oblasti.

Ij **Prisilienca pobegnili.** Predvčerajšnjim je pobegnil od dela pri »Leoniniju« prisiljenec Tomaž Pretrar rodom iz Gorji pri Radovljici, včeraj pa njegov tovariš Koprivnik. Oba sta odnesla pete v prisilniški obleki.

Razne stvari.

Bele sužnje. Angleška policija se je zadnji čas energično podala na lov na kupčevalce z belimi sužnjami, s človeškim mesom. Ta kupčija najbolj cvete na Angleškem in v Buenos Airesu. Skoro vsako leto zapusti nad 10.000 deklet, starih 15—25 let, Evropo in se pusti tirati od agentov v Južno Ameriko, kjer jih prodajo lastnikom in lastnicam zloglasnih hiš. Dekleta so večinoma Rusinje, Poljakinje in židinke. Angleška policija sedaj pridno zapira v Londonu, Liverpoolu in Southamptonu kupčevalce s človeškim mesom, pri čemer pride groznim stvarim na sled. Med drugim je aretirala moža, katerega je zatožila njegova lastna žena, katero je s štirimi drugimi dekleti prodal v zloglasno hišo v Argentini. Dekleta je izvalil s seboj, oblihujoč jim, da jim v Argentini preskrbi bogate žene. Zaprli so tudi nekega človeka, ki je ustanovil »ženitbeni urad« v Londonu in na ta način v teku treh mesecev izvalil v Buenos Aires 20 deklet. Pri tem je zaslužil 25.000 mark. Najhuje je, da spričo zelo pomanjkljive kazenske postavodaje na Angleškem, te ljudi zapro za nekaj dni ali pa jim naložijo le malo globo. V Braziliji in Argentini se pa za to niti ne zmenijo.

Stroški za stenografe v ruski dumi. Pri ruski dumi je nastavljenih 24 stenografov: 12 jih dobi na leto po 2400, 12 pa po 1900 rubljev. Stenografska poročila se razpošiljajo v 16.000 izvodih, tako da znašajo skupni stroški na leto približno 100.000 rubljev.

Koliko prehodi pismonoša. Povodom 25letnice nekega pismonoše so njegovi prijatelji v veseli družbi izračunali, koliko km je tovariš prehodil v tem času. Če se računa, da prehodi pismonoša na dan 32 km, znaša njegova pot na leto 11.000 km, ali v 25 letih 275.000 km; vrlj mož bi torej lahko v času svojega službovanja sedemkrat obhodil ravnika.

Strela udarila v topničarsko kolono. V Uelznu je udarila strela v topničarsko kolono, vračajočo se z vežbališča, ter je ubila enega vojaka in enega konja, težko pa poškodovala 6, lahko 4 topničarje.

Strašna nesreča. V Temešvaru je padel strojni ključavničar Julij Ferenczy vsled neprevidnosti v kotel poln vrelega luga. Ko je začel klicati na pomoč, je prihitel njegov prijatelj, da mu pomore; hoteč pa potegniti Ferenczyja iz kotla, padel je še on vanj. Prihiti so ostali delavci in oba spravili grozno opečena vun. Meso se jima je kar v koscih luščilo od kosti. Prepeljali so ju v bolnišnico, vendar ni upanja da okreva.

Umor poštnega praktikanta. Jožefa Pluharscha, vrtnarskega pomočnika, ki je bil umoril poštnega praktikanta Mühlbergerja, je porotno sodišče obsodilo radi zavratnega roparskega umora na smrt na vislicah. Pluharsch je poslušal svojo obsodbo popolnoma apatično ter se idoč iz sodne dvorane smehljaj in igral z gumbi paznikov.

Nesreča na cestni železnici. V Napolju je voz cestne železnice povozil neko ženo in njenega otroka. Množico je to tako razburilo, da je po mestu naskočila električne vozove in dva zažgala; šele vojaštvo in policija sta napravila red.

Drago vino. Pri dražbi vina na kr. posestvu v Rheingauu je plačala neka tvrdka za 1200 litrov 68.640 mark. Vino je »Steinberger«, letnik 1893, in sicer iztisnjeno iz izbranih ter posušenih vinskih jagod. Liter vina torej stane 58 mark.

Navihani tatovi. V trgovini »Nemške urarske industrije« v Berlinu je bilo ukradenih čez noč ur za 35.000 mark. Bile so spravljene v železni omari, ki jo je mogel s ključem odpreti le dotičnik, ki je poznal ves mehanizem ključavnice. Zato je uradnikom in policiji temvečja zagonetka, kdo bi bil tako izvrsten mehanik - tat, o katerem sedaj ni sledu.

Koliko je vredno človeško truplo. Dr. Prentice je v Čikagi vložil tožbo proti Severonemškemu Lloyd, in sicer radi trupla svoje žene. Gospa Prentice se je vračala namreč s parnikom severonemškega Lloyda »Kraljica Ludovica« iz Evrope v Ameriko. Na poti je zbolela, umrla in kapitan je dal po stari mornarski navadi truplo zdravnikov soprogo topiti v morje. Dr. Prentice trdi, da kapitan ni imel pravice to storiti in zato zahteva ali truplo nazaj ali 250.000 dolarjev t. j. 1.000.000 kron odškodnine. — Časopisi se niso poročali, da bi bila kedaj zahtevala kaka številna uboga delavska rodovina tako odškodnino za

svojega ponesrečenega vzdrževalca, še manj pa, da bi jo bila dobila ...

Najbogatejši človek na svetu, John Pierpont Morgan, v Washingtonu je umrl v starosti 70 let. Rojen 1837 v Hartfordu kot sin bankirja, je dobil izvrstno vzgojo ter se podal na vseučilišče v Göttingenu. Toda znanost ga ni vlekla, veliko bolj ga je zanimala finančna veda. Kot mož izrednega uma in velikih finančnih zmožnosti je dosegel v kratkem času izborne uspehe ter uredil že 1871 lastno banko. Začel je kupovati propale železnice, s čimer je pridobil milijone. V tej stroki se je tako izuril, da ga ni nihče prekosil. Leta 1901 so cenili njegovo imetje že nad eno milijardo. Bavil se je tudi z drugimi podvzetji; ker pa mu niso toliko nesla kot železnice, je vse popustil in v miru užival svoje bogastvo. Za doberdelne namene je izdajal velikanske vsote, ter je v tem s Carnegiejem naravnost tekmoval. Ustanovil je poseben zavod za proučevanje raznih boleznih. Zadnji čas je začel kupovati umetnine, za katere je dal, kolikor se je zahtevalo; njegova palača bila je skoro nekaka umetniška galerija. Še pred nedavnim časom se je čulo, da namerava nakupiti več starih umotvorov v Italiji, kar je zelo vznemirilo vlado — izvoz starih umetnin iz Italije je prepovedan — ker je vedela, da kar Morgan hoče imeti, tudi dobi, četudi bi moral plačati velikanske vsote. — Baje je tudi v oporoki zapustil velike vsote za dobrodelne namene.

48.000 gadov ubitih. V Bosni pogine mnogo govele živine vsled gadjih pikov. Oblast plačuje zato za vsakega ubitega gada 40 vinarjev. V zadnjem času so kmetje ubili vsega skup 48.000 gadov!

Samoumor honvedskega korporala. Na Schwabnbergu v Budimpešti se je obesil honvedski korporal Josip Knežević iz strahu pred kaznijo.

UČITELJSKA VEST.

V Orehku je za učitelja nastavljen Miha Mešan, v Leskovcu pa Ivan Arnšek.

Izpred sodišča.

Sleparski agent. Adolfe Fischer potuje za tvrdo Kottmayer in Richter na Dunaju z podobami. Pri njem je bil za tolnača in sub-agenta Tomaž Hoffman iz Ebentala na Koroskem domu. Tudi ta je prodajal podobe v tolminskem okraju in po Kranjskem proti temu, da je naročnik plačal nekaj predujema, ostanek pa v obrokih po 2 K. Hoffman je pa stranke na ta način opeharil, da jim je lažljivo trdil, da se proti enkratnemu plačilu nekaj od kupnine odbije, za kar dovoliti je v to on pooblaščen. Na ta način je več strank osleparil za 149 K 50 v. Hoffman vse odkrito priznava in trdi, da so ga denarne stiske k temu privlele. Sedel bo za to štiri mesece v ječi.

Naborno stavo zamudil. France Suhadolnik, dninar na Vrhniki, je odpotoval meseca maja 1903 v Ameriko, kjer je bival do februarja 1907. K naborni stavi bi imel priti leta 1905. On taji namen, se vojaškemu naboru odtegniti, zagovarja se pa s tem, da je bil enkrat bolan, da mu je primanjkovalo denarja. Leta 1906 pa ni mogel zaradi tega domu priti, ker ga je stroj na nogi poškodoval ter je moral 12 tednov ležati. Dognalo se je, da je imel Suhadolnik dovolj denarnih sredstev, če bi se mu bilo zljubilo domu vrniti, kajti on in oče sta orožniku povedala, da je 1200 kron domu poslal, 1400 kron pa seboj domu prinesel. Za kazen je dobil 14 dni ostrega zapora, vrhuta mora pa še plačati 10 kron denarne globe.

Nasilen delavec. Gregor Tavčar, delavec na Mlinem, je v Mandelcovih gostilni precej pijan sitnaril. Gostilničar ga je pozval, naj plača zapitek, a ta je mesto plačila jel razgrajati, in posledica temu je bila, da so ga pod kap postavili. Od tod je prišel v Hribarjevo gostilno. Na vprašanje gostilničarke, če so ga pri Mandelcovih spodili, je rekel Tavčar: »Bom še pozneje naredil, boste videli, kaj barabe znajo, še ogenj bo na Mlinem«. Tavčar je tudi v tej gostilni sitnaril, zahteval je od natakarike 20 vin. ali pa vrček piva. Ker tega ni dobil, je pred gostilno kričal: »Če bi ne bilo tako med hišami, bi že pokazal«. Ker se je vsled teh groženj ljudi lotil strah, je bil Tavčar aretovan. V občinskem zaporu je vpricho dveh redarjev izustil žaljive besede na cesarjevo osebo. Pri razpravi se je dognalo, da je bil obdolženec tisti dan do nezvesti pijan, zato ga je sodišče le na dva meseca zapora obsodilo.

Pazite na orožje. Alojzij Pipan, dacar na Bledu, je bil dne 29. marca t. l. na lovu. Domu prišedši, pustil je nabasano puško v sobi, kjer je imel do nje pristop njegov desetletni pastorek Janez Ferant. Nevede, da je puška nabasana, se je Janez Ferant z njo poigral. Nameril je na dve leti starega polbrata Tončka, puška se je sprožila, smrtnozadeta se je deček zgrudil na tla in umrl. Brezskrbni oče je bil na en teden strogega zapora obsojen.

Telefonska in brzojavna poročila.

JUGOSLOVANI SE POSVETUJEJO.

Dunaj, 15. junija. Danes dopoldne so se sešli dvajseteri od dr. Šusteršiča povabljene slovenski državni poslanci, da se posvetujejo o snovanju kluba. Manjkali so samo trije: dr. Rybář, Mandić in Gostinčar, ki šele popoldne pridejo na Dunaj. Začasnim predsednikom je izvoljen dr. Šusteršič, podpredsednikom dr. Ploj. Popoldne se posvetovanje nadaljuje.

Dunaj, 15. junija. Od dr. Ivčevića sklicani hrvaški poslanci Istre in Dalmacije se

snidejo danes popoldne k posvetu, ker dopoldne še niso bili vsi došli.

DR. WEISSKIRCHNER — PREDSEDNIK ZBORNICE.

Dunaj, 15. junija. Izvolitev dr. Weisskirchnerja za predsednika zbornice je zagotovljena.

GROF ATTEMS ODLIKOVAN.

Dunaj, 15. junija. Grof Attems v Gorici je dobil red železne krone I. razreda.

DUMA BO RAZPUŠČENA.

Peterburg, 15. junija. Vlada je dumi stavila ultimatum. Več socialističnih poslancev je zbežalo, med njimi Ozol. Duma bo gotovo razpuščena. Na štirih vozovih so peljali listine od hišnih preiskav na državno pravdnstvo.

PREOBRAT V RUSIJI.

Peterburg, 15. junija. Včerajšnji dogodki so naredili silni vtisk. Vsa okolica Tavrške palače, v kateri zboruje duma, je zasadena od orožnikov. Celo mesto je razburjeno, posebno delavstvo v tovarnah. Čuje se, da je vlada več revolucionarnih voditeljev zaprla. Mogoče, da vlada v najkrajšem času dumo razpusti.

CAR PROTI REVOLUCIJSKI DUMI.

Peterburg, 15. junija. Car je rekel Stolypinu: Zadnji čas je, da to socialistično bando spodimo domov. Delajmo, dokler ni prepozno.

DEMONSTRACIJE PROTI PORTUGALSKEMU KRALJU.

Lisabona, 15. junija. Ko se je portugalska kraljeva rodbina podala iz municipalne palače in se peljala na dvor, je množica demonstrirala s klici: »Doli s tringom!« Baje vstraja kralj na sedanjem stališču.

VINIČARSKO GIBANJE NA JUŽNEM FRANCOSKEM.

Pariz, 15. junija. V 331. občinah Južne Francoske so podali demisijsko vsi občinski svetniki. Županom je Clemenceau pisal, naj se ne dajo zavajati na eni strani od reakcije, na drugi od anarhije. Vlada bo vse storila, da se bo spoštoval zakon in red. Pismo je napravilo baje velik vtis in gibanje pojema.

UBIJALEC PO TREH LETIH ZAPRT.

Trst, 15. junija. V Olomucu so zaprli nekega Bartolomeja Bukaliča, ki je 11. septembra 1904 na Opčinah pri Trstu ubil delavca Franca Decima.

Prva češka splošna delniška družba za zavarovanje na življenje v Pragi. Sedmi redni občni zbor delničarjev, ki se je vršil dne 24. aprila ob navzočnosti 33 delničarjev, imajočih 225 glasov in zastopajočih nadaljnjih 2315 glasov, je podal dokaz o zadovoljivem poslovanju v minolem letu te, sicer mlade, vendar prav uspešno se razvijajoče delniške družbe. Zavodu je bilo podanih, glasom poslovnega poročila v minolem letu, 2640 ponudb za 10.441.322 K zavarovane svote in za 53.336 K zavarovane rente, od katerih je izstavilo 1814 zavarovalnih listin za 7.714.222 K 19 h zavarovane svote in za 53.336 K zavarovane rente. Skupna zavarovana svota je znašala do konca leta 1906 21.671.511 K 7 h, med tem ko znašajo tozadevne zavarovalnine že 932.544 K 40 h na leto. Iz tega zelo znatnega naraščanja, ki ga izkazuje zavod vsako leto, je jasno razvidno, da ima zavod jako trdno organizacijo, ki varuje družbine koristi v vsakem oziru in katera se brani z lahkoto in prav uspešno pred različnimi činitelji, ki rušijo zavarovanja prav radi posebno pri mladih zavodih. Ako dokazuje že ta neprecenljiva okolnost, kako previdno je družbino vodstvo, nam potrjuje to okolnost še bolj jako mala umrljivost pri tem zavodu, katera pada od leta do leta ugodnejša. V minolem letu je bilo naznanjeno zavodu samo 25 slučajev smrti in znaša škoda le 101.000 kron; ta znesek zaostaja daleč za enim, ki ga je bilo pričakovati. Premoženjsko stanje tega zavoda je postalo prav izvanredno ugodno vsled dobro izvršene reorganizacije. Razven rezerv za zavarovalnine in škode, ki so že dosegle znatno svoto od 1.656.470 K 7 h, ima zavod še na razpolaganje varnostne zaklade v delniški glavnici, vplačane v gotovini v znesku 2.000.000 K, v glavnici rezervi znašajoči 652.216.006 K, v kurzni rezervi znašajoči 81.158.33 K in vsi ti zakladi so naloženi v pupilarno varnih vrednostih. Tu se jasno kažejo upravnishveno prizadevanje vsvariti si zdrav in bogato založen zavod!

Zborovanje je otvoril predsednik gosp. dr. Tonder in ko je prebral ravnatelj Kahler poslovno poročilo, je odgovarjal na stavljena mu vprašanja. Iz dobička v minolem letu je bila predlagana 4% dividenda, katero je občni zbor potrdil tako, da plača zavod za kupone starih delnic po 8 K, za kupone novih delnic pa po 2 K, ker participirajo poslednje na dobičku le od 1. oktobra do 31. decembra. Odstopajoči upravni svetnik, gosp. Kohout in člani revizijskega sveta so bili nesporenje izvoljeni tudi za naprej. Delničar ces. svetnik Tichý se je nato zahvalil upravnishkemu svetu za dosedanje previdno in energično vodstvo. Predsednik dr. Tonder je odgovoril, da upa, da so sedaj premagane vse težave, ki so bile na poti razvoju tega mladega domačega podjetja, tako, da bo moglo razvijati upravništvo vsepo vse svoje moči vsestransko, dosežajoč na ta način še boljše uspehe nego dosedaj. To ne bo samo v korist tega vsekakor edinega domačega delniškega zavoda, ampak tudi na korist mnogobrojnih tukajšnjih delničarjev.

Klobuki in slamniki za gospode in dečke

se prodajajo zaradi zapoznele sezone po zelo znižani ceni. 1345 3—2

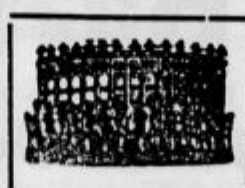
Največja izbira **moških oblek za tenis in iz lustra** kakor tudi **dam-ska krila** iz batista in prašni plašči.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Panorama Kosmorama

v Ljubljani

Dvorni trg št. 3,

pod „Narodno kavarno“.

Električna razsvetljava.

Od 16. junija do vstevši 22. junija 1907:

Palače kitajskega cesarja v Peking.

Raba tega v zamašek
vžganega znamenja in ru-
deče vrelske etikete se
priporoča kot varstvo proti
pogostim ponaredbam

Giesshübbske kisle vode.

IX

Izvirnik: **Giesshübbs Sauerbrunn**,
totez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varh.
Prospekti sastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, vođjih
pecerijah prodajalnicah in trgovinah s jestvinami in
vinom.

Zaloga pri Mikael Kastner-ju in Peter Lassen-ju
Ljubljani. 114 52—54

Lepa sobna oprava

med drugim garni-
tura, fin pianino, se
radi preselitve ceno

1320 prod. 3—3

Več se poizve v
Gospodski ulici 5. II.

2 učenca

se sprejmeta **takoj** pod
jako ugodnimi pogoji.
I za **slasličarja**,
I za **brivca**. Ponudbe
na **Fran-a Tobik-a**,
brivca v **Opatiji**. 1242

Iščem

učenko

za trgovino z mešanim bla-
gom **IVAN ŽARGI, Kamnik.** 1348

Lepa, pred par leti novozgrajena, enonadstropna

HIŠA

z vrtom, blizu artilerijske vojašnice v Ljubljani,
se prod. pod ugodnimi pogoji. 1187 10—7
Vprašanja sprejema upravništvo „Slovenca“

Kupujte narodni kolek!

Fotograf - pomočnik

se takoj sprejme; žele se dobra spričevala.
Priporočam se v izdelovanje in preskrbljevanje
najlepših razglednic po najnižjih cenah. Treba je le,
da se pošlje slika dotičnega kraja. 1295 4—4

J. Zupan, fotograf, Draga pri Vinici, Kranjsko.

Izurjena gospodinja za mlekarstvo

in maslarstvo, zmožna slovenskega in nem-
škega jezika, v starosti 35 do 40 let, zdrava,
zaupanja vredna, se sprejme v trajno službo.
Ponudbe pod »M. K.« na upravništvo
„Laibacher-Zeitung.“ 1324 3—2

Tovarna

za

stole

Franceta Švigeljna

na Bregu, pošta Borovnica, Kranjsko,

izdeluje

vsakovrstne stole

od preprostih do najfinejših po
najnižjih cenah brez konkurence.

Ilustrovan cenik pošlje se na zahtevo zastonj
in franko.

Slovenski strokovnjak cementne industrije

vabi vse gospode, ki imajo
na svojem posestvu kamen-
lapor ali **gline**, ali kakšno
drugo rudo, in bi radi
izvedeli, kaj bi se lahko iz
njega napravilo, naj blagovo-
lijo svoj naslov na upravništvo
Slovenca št. 1354 poslati,
ki dobijo takojšnji odgovor
vsled preiskave, proračune in
ako treba tudi načrte stavbe
za izdelovanje iste tvarine.

P. 284/99
91/I.

14letni deček

se lahko takoj odda v kako **trgo-
vino** na Kranjskem ali Stajerskem
v **pouk**. Ponudbe so prijavititi pri
c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani,
odd. I., kjer se domeni tudi glede
pogojev. 1342 1—1

C. kr. okrajna sodnja v Ljubljani, odd. I.
dne 11. junija 1907.

Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
za nesljivo počevati naj se obrnejo
na **Simon & Schmetz**
v Ljubljani Kolodvorske ulice 20.
Vsakovrstna Pojasmila dajo se brezplačno.

Istotam sprejmejo se dobri in zanesljivi za-
stopniki

1355 12—1

Pri nakupovanju blaga za - novo mašo -

se priporočata trgovini v Ljubljani

R. MIRLAUC

Stritarjeve (Spitalske)

- - - alic št. 5 - - -

„PRI ŠKOFU“

Pogačarjev (sadni) trg

- v veliki mestni hiši -

Velika zaloga. Prijazna po-
strežba. Zanesljivo blago.

Mednarodna panorama

Ljubljana, pod Trančo 2.

— Podružnica iz Berlin. —

Razstavljeno od 12. junija
do vštete 22. junija 1907:

OSTENDE.

1347 1-1

Na prodaj ima kakih 6 kubičnih metrov
lepih orehovitih in **plohov**
1331 1-1 hruševih

France Porenta v Sostrem 4,
p. Hrušica pri Ljubljani. Kup po dogovoru.

VABILO

rednemu občnemu zboru
„Hranilnice in posojilnice v Žireh“

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bode vršil

v nedeljo, dne 30. junija l. 1907
- - - ob 3. uri popoldne - - -
pri načelniku.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računa za leto 1906.
3. Volitev enega člana v načelstvo.
4. Volitev enega računskega pregledovalca in namestnika.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.
7. Čitanje revizijskega zapisnika.

1351 1-1

Načelstvo.

VABILO

na

redni občni zbor
„Kmetij. društva v Leskovici“,

registrirane zadruge z omejeno zavezo,
ki se bo vršil

v nedeljo, dne 30. junija l. 1907
- - - ob 2. uri popoldne - - -
v lastni prodajalnici.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Volitev razsodišča.
7. Premena pravil.
8. Slučajnosti.

1352 1-1

Načelstvo.

Trgovina z oblačilnim blagom!

Marija Rovšek,

Ljubljana, Kolodvorske ulice šte. 35
nasproti „Tišlerjeve gostilne“. Največja za-
loga izgotovljenih oblek, zimskih sukenj in havelokov
domačega izdelka. — Velika izbor klobukov,
kovčgov, dežnikov, čevljev, perila in raznega
drugega blaga. — Ker dobivam blago naravnost iz
tovarn, mi je mogoče postreči z najboljšim in svežim
blagom po najnižjih cenah. Priporočam se prav topla
preč. duhovščini, p. n. občinstvu iz mesta in z dežele,
posebno vsem potnikom, ki odhajate v Ameriko ali
prihajate nazaj. — Predno si nakupite obleko, ogledajte
si mojo zalogo in prepričali se boste, da prodajam
najboljše blago po zelo nizkih cenah brez konkurence.
Z veselo poštovanjem 2519 52-30

Marija Rovšek, trgovka,
Kolodvorske ul. 35, nasproti „Tišlerjeve gostilne“

P. T.

Dovoljujem si slavnemu občinstvu vljudno naznaniti, da sem **otvoril**
trgovino z mešanim blagom na Zaloški cesti 15

Zagotavljam slavno občinstvo, da bodem vsestransko vstrel izra-
ženim željam, se istemu prav vljudno priporočam za obilen obisk in nakup
špecerijskega in manufakturnega blaga. 1350 3-1

Z najodličnejšim spoštovanjem

Božidar Pavčič.

1337 3-1

Razglas.

Dež. odbor kranjski odprva s tem splošno ponudbeno obravnavo glede
zavarovanja dež. gledališkega poslopja v
Ljubljani proti požaru.

Vsa stavbna vrednost z inventarno opravo vred znaša po izvršenih odpisih 402.500 K.
Kolekovane in zapečatenne ponudbe, katere je opremiti z nadpisom: „Ponudba
za zavarovanje gledališkega poslopja“ se morajo vložiti do 1. novembra t. l. 12. ure
opoldne pri vložnem zapisniku deželnega odbora kranjskega.

Ponudbe morajo dalje obsegati izrečno izjavo, da so ponudniki natančno vpo-
gledali pri deželnem stavbnem uradu razpoloženi zavarovalni predlog ter da brez pri-
držke pripoznajo, da je popolnoma v soglasju s stavbnim stanjem.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani 14. junija 1907.

Delavci Hiša v Ljubljani

se vedno sprejemajo proti dobri plači
pri premočevniku v Škalah
na Južnem Štajerskem, železniška
postaja Velenje ob železn. progi Celje—
Spod. Dravograd. Stanovanjsko razpolago.

blizu glavnega trga, dvonadstropna od treh
strani prosta, z lepo, veliko let obstoječo
prodajalno, pripravna za vsako obrt in ki
se obrestuje po odbitku vseh stroškov z
dobrimi 5 % se iz proste roke
ceno proda. 1339 6-1
Več v upravnishvu „Slovenca“.

Razpis.

1356 3-1

Podpisani deželni odbor razpisuje nastopne

službe okrožnih zdravnikov

1. v Grosupljem, z letno plačo . . . 1600 K
2. v Metliki, z letno plačo . . . 1400 „
3. na Trati, z letno plačo . . . 1600 „

Z vsako teh služb je združena aktivitetna doklada 200 K.

Razun tega bo prejemal okrožni zdravnik na Grosupljem od okrožno-
zdravstvenega zastopa prispevek letnih 600 K, dokler ne dobi železniško-zdrav-
niške službe na Grosupljem.

Prosilci za eno teh služb naj pošljejo svoje prošnje podpisnemu dežel. odboru do
15. julija 1907 t. l.

ter dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko držav-
ljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje
slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bo le na take prosilce, ki so najmanj dve leti že službovali v kaki
bolnišnici.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, 14. junija 1907.

Razglas.

Karol grof Lanthieri, grajščak v Vipavi, proda iz pro-
ste roke od svojih v katasterskih občinah Lome in Javornik ležečih
gojzdov, v izmeri 268 ha 51 a 77 m² in 490 ha 38 a 65 m², vpisanih
pod vlož. šte. 970 kranjske deželne deske, in sicer:

1. del na Nemcu cenjen na . . . K 18.000.—
2. „ Adamova kaša, Črtež in
Uhani vrh, cenjen na . . . „ 40.000.—
3. „ Vrh Naderta, Budnov vrh
Smrekov vrh in Lipov vrh,
cenjena na . . . „ 70.000.—
4. „ Nad novim svetom, in
Travni grič cenjen na . . . „ 70.000.—
5. „ Nad travnim vrhom cenjen „ 30.000.—

Kdor želi kaj kupiti naj se oglasi pri gojzdnem oskrbnishvu v Hru-
šici dne 24., 26. ali 28. junija t. l. in si ogleda v prodajo namenjene dele.

Pogoji prodaje poizvedo se pri gojzdnem oskrbnishvu v Vipavi.

Vipava, dne 10. junija 1907.

1343 3-1

Luschka, m. p.

Viktor Tolazzi

zldarski mojster in
stavbeni podjetnik,
prej na Bledu sedaj

na Bohinj. Bistrici

prevzame in izvršuje vsa
v njegovo stroko spada-
joča dela, ter se slav-
nemu občinstvu vljudno
priporoča.

1344 2-1

2 pomočnika in 2 učenca sprejme za

mizarsko obrt Val. Fortuna, Bo-
rovnica. 1308 3-1

Zdravilišče in zdravilnica z vodo
Postaja c. kr. drž. železnice 1¹/₄ ure od Ljub-
ljane.

Popolno zdravljenje z vodo (sistem Priess-
nitz in Kneipp, solne kopeli, ogljeno
kisle in električne kopeli, zdravljenje s suho
vročim zrakom. — Masaža, zdravl. gimna-
stika, uporaba elektrike. — Zmerne cene.
Otvorjeno od 15. maja do 15. oktobra.

Kopališče Kamnik (Kranjsko).

756 15-8 Prospektke pošilja

Dr. Rudolf Wackenreiter,

zdravnik voditelj in kopališki najemnik.

POZOR!

Če želite kupiti ali prodati realijo,
trgovino ali obrt kakor hotel, vilo, go-
stilno, graščino, opekarno, zdravilišče itd. v
mestu ali zunaj na deželi in ako iščete na
posodo ali sodelovanje pri kakem podjetju,
obrnite se zaupno na novo preurejeno tvrdko:
„Erste Realitäten-Verwaltung“
Dunaj, VIII., Albertgasse 30.

Podjetje je edino v tej stroki. Zastop-
stvo v vseh avstro-ogrskih deželah, kakor
tudi v sosednjih državah. Glavni zastopnik
pride te dni sem. Če se hočete z njim brez-
plačno posvetovati, prosimo, da se takoj
obrnite na gorenji naslov.

Največji kupčijski promet z
deželami in Dunajem. 1338 1-1

Prihodnji četrtek, t. j. 20. junija
ob 9. uri dopoldne

se bode prodajala na graščinskih travnikih
v Dragomnu pri Domžalah

letošnja 1346 2-1

košnja in zemlja.

Plačilo po dogovoru.

Gostilničarji

kateri se za glasbene avtomate zanimajo, izvolijo

naj si pri priložnosti ogledati na novo zgrajeni

kateri je razpostavljen

v moji pisarni 1349 3-1

SIMON KMETET,

Orchestrion

Ljubljana, Kolodvorske ulice 26.

Ilirsko-bistriška čitalnica.

Ilirsko-bistriška in trnovska čitalnica sta napravili ljudsko knjižnico. Ko smo v Bistrici videli plakate, nam je šinila v glavo misel, da se hoče morda naša »žlahta« spokoriti za prejšnje napake, ki jih je storila ne v korist čitalnice. Bistriška čitalnica je ena izmed najstarejših; že leta 1864 jo je ustanovila tedanja elita. Ne v probu naroda, kajti priprostejši niso imeli prostora. Narodna je bila čitalnica v toliko, da je imela slovenske časopise, drugače pa so člani bili večinoma »Kranjci«; govorili so pa seveda med seboj »nemško«, ker slovensko govorili bi bili preveč »kajžarsko«. V Bistrici sta si tedaj stali nasproti dve struji: magnatje in mali kmetje. Med njimi je bil nepremostljiv most, ker »kajžarji« niso smeli med magnate. Sicer »malnarjev« ni več, tudi »kajžarjev« ni več, pač pa so sedaj »frakariji« in pa »proletarijati«, zopet z nepremostljivim mostom, ki bo pa pokopal, kakor se zruši, pod seboj »frakarijo«. »Kranjcev« je pa še nekaj ostalo, ostal je tudi še vedno tisti duh, ki je vladal tedaj. Bistriška čitalnica je spala več let spanje pravičnega. Prespala je mirno 40letnico, ne da bi imela kako veselico. Pač, veselica je bila dvakrat, toda imeli so jo nemški in laški gojenci tržaške kadetne šole; sicer proti volji večine čitalničarjev, toda po zaslugi njenega točasnega predsednika. K veselici so šli sicer samo trije člani, med njimi tudi »neodvisni« kmet D., ki se drugače silno ponaša z narodnostjo. Lansko leto se je pa vzdramila, začela je zidati svoj dom, skupno z gasilnim društvom. Izpredvideli so tudi, da se bo treba podemokratiti, sicer propade čitalnica. Začeli so vabiti v čitalnico tudi proletarce, v ta namen so sklenili tudi znižati članarino, da da bi si pridobili več udov. Toda pokazali so prehitro, da so ostali stari frakariji. Tako se je raznesla vest, da bosta v domu 2 bralni sobi, ena za »boljše«, druga za »nižje«; časopisi pa da bodo prvi dan pri »boljših«, drugi dan pri »nižjih«. Dementiral pa teh vesti ni nihče. Najbolj so pa pokopali idejo v »popularni« čitalnici z letoš. čitalnično veselico. Ž njo so pokazali, da so istega aristokratskega mišljenja kakor predniki »malnarji«. Vabili so k veselici le »boljše« družine, niso pa vabil poslali odličnim družinam v Kosezah, kakor je bila doslej navada. Po veselici so se izgovarjali, da so poslali vabila le čitalničnim udom. Ta izgovor pa ne velja. Udov ni čez 60, vabil je bilo naročenih 100, odposlanih 98. Največ zaslug ima v tem oziru menda trgovec V. Sket, ki pa tudi »nižjim« rad prodaja. Tako so bili na veselici le sami »boljši«. Govorilo se je večinoma nemško, odlikovale so se v tem oziru seveda najbolj dame. Že o polnoči je prišlo v plesno dvorano nekaj domačih fantov, dovolj dostojnih, in prosilo reditelja, da bi smeli plesati. Pripravljene so tudi bili plačati vstopnino, katere pa blagajnik ni hotel sprejeti, češ, saj bo kmalu konec. Več članov jim je dovolilo to, toda z dostavkom, da si morajo pripeljati svoje plesavke. Ko so se pa fantje hoteli udeležiti plesa, skoči neki »boljši« po konci in jih zavrne, češ, dokler ni plesmo, vi ne smete, ker drugače naše dame zapuste ples! Tableau!

Veseli pa nas, da je žlahta pokazala še ob času svoje rožičke. S tisto veselico so odvrnili od čitalnice lepo število udov nižjih slojev, ki bi bili gotovo stopili v čitalnico. Po veselici so pa razni frakariji zbadali več Bistričanov, ki se kot nepovabljeni gostje niso hoteli udeležiti veselice. V Bistrici je namreč taka navada, da se udeležijo le tisti, ki dobe vabilo.

Pokazali smo prvakom čitalnice njih napake. Zadnji čas je že, da se čitalnica prilagodi razmeram časa. Seveda, če se bo ravno vedno po principih znanih prvakov, ki bi tudi radi imeli le nemške časopise, bo čitalnica propadla in škoda za denar, s katerim se je zidal »dom«. Če se bo v čitalničnih prostorih občevalo po večini v nemškem jeziku in pa prezirali priprostejši, potem je bolje, da se razpusti. »Nižji« v Bistrici so po večini dovolj inteligentni, da se jih ne bi smel noben frakar sramovati v društvu. Sicer pa vodje čitalnice zadnjikrat opozarjamo, naj preurede čitalnico, sicer se zna zgoditi, da se ustanovi drugo društvo za »nižje«. Če hočejo še vztrajati v duhu leta 1864, bodo padli s svojo protiljudsko »naprednostjo«.

Pri nakupovanju
= suknenega =
in manufakturnega
= blaga =
se opozarja na trdke

HUGO IHL

v Ljubljani
Špitalske ulice šte. 4.
Velika zaloga
suknenih ostankov.

Hotel Vega - Sp. Šiška.

Slavnemu p. n. občinstvu si usojam sporočiti, da sem poskrbel za svoje cenj. goste ki jim je vedno na razpolago. Ob nedeljah in praznikih je poskrbljeno za igralca.

Priporočam opetovano svoja izborna bizeljska in istrska vina ter priznana najfinejša vedno sveže mengeško pivo, kakor tudi priznano dobro kuhinjo.

Velespoštovanjem udani Anton Maver, hotelir.

Obenem si usojam naznanjati, da imam v tem hotelu večje število sob za letoviščarje, ki jih oddam za primerno ceno. Eno izmed sob pa želim zameniti s primerno sobo v kakem obmorskem kraju, kamor želim poslati svojo obitelj.

130 (3-3)

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Avgusta Agnola v Ljubljani

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornametiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izber steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov, podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 1731 52-11

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Katoliška bukvarna v Ljubljani

priporoča za čas prvega sv. obhajila sledeče knjige:

Nagelschmitt, **Die Feier der ersten heiligen Kommunion der Kinder.** Predigten, Anreden und Skizzen. VI+390 str. K 3-84.

Zapletal, **Kurze Anreden zur Vorbereitung auf die erste heilige Kommunion.** XII+120 str. K -80.

Wacker, **Geschichten für Neukommunikanten** für die Zeit vor und nach der ersten h. Kommunion. IV+319 str. vezano K 2-16.

Beispiele und Erzählungen zum Katechismus der kath. Religion für die Volksschulen nach den einzelnen Glaubensartikeln, den Geboten und den heiligen Sakramenten (Walk.) K 2-16.

Schmitt, **Anleitung zur Erteilung des Erstkommunikanten-Unterrichtes.** X+356 str. K 3-12.

Schwillinsky-Gill, **Anleitung zum Erstbeicht-, Erstkommunion- und Firmungsunterricht** in ausführlichen Katechesen, nebst zehn Kommunionanreden und Gebeten. IV+184 str. K 1-50.

Hermann, **Unterricht für Erstkommunikanten** in vollständigen Katechesen. IV+170 str. K -90.

Arndt, **Der heilige Stanislaus Kostka.** 255 str. K 1-80.

Meschler, **Leben des hl. Aloysius von Gonzaga,** Patrons der christlichen Jugend. XII+311 str. K 4-32.

Prvoobhajancem primerna darila:

Rafael ali nauki in molitve za odraslo mladino. Spisal Jožef Kerčon 350+X str. **Znižana Cena.** Nova, zelo lična in trpežna vezava: rudeča obreza K 1-—, zlata obreza K 1-50, fina vezava, mehke vatirane platnice, zlata obreza K 2-—. Najpopolnejši molitvenik za mladino s potrebnimi poduki itd. Med drugim obsega tudi šest nedeljsko in mnogo drugih pobožnosti k sv. Alojziju in sv. Stanislavu. Poleg tega je primeroma najcenejši molitvenik.

Finžgar, **Bogu, kar je Božjega.** Jako fin molitvenik v zelo priporočni obliki, se dobi vezan v fine, pregibljive platnice za dečke in v fine vatirane platnice za deklice. Cene molitveniku v vezavah za dečke: z rudečo obrezo 1 K, fino šagreno usnje, zlata obreza 2-20 K, najfinejša teletina 3 K. — Cene molitveniku v vezavah za deklice: fina vezava z zlato obrezo 1-80 K, fino šagreno usnje 2-20 K, najfinejša teletina 3 K.

Zu Gott mein Kind! Belehrungen und Gebete für Firmlinge und Erstkommunikanten von P. Celestin Muff, vezano z zlato obrezo 1-56 K.

Der große Tag. Eine Erinnerungsgabe den lieben Erstkommunikanten, dargereicht von Bernard Arens S. J. vezano zlato obrezo 3-60 K.

Slovila, moderno urejena
259 12
lovarna

G. SKRBIC

Zagreb, Ilica 40

priporoča svoje obče poznate solidne in cene

žaluzije, lesene in
platnene rolete, le-
sene in železne za-
tvornice za izložbe
in prodajalne,

ter prosi, naj slavno p. n.
občinstvo obrača vedno
večjo pozornost na to so-
lidno tovarno.

Ceniki in proračuni na
zahtevo zastoj.

Več

stanovanj

z eno, dvema in s tremi sobami se odda
tako ali ob kvartalu v novih hišah
Ilije Predoviča na Selu. 851 9

Natančneje se poizve na Ambro-
ževem trgu št. 7 v Ljubljani.

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14
Odlikovan z zlato kolajno v Parizu 1904.

Odlikovan z zlato kolajno in križcem v
Londonu 1905.

se priporoča preč. duhovščini duhovniške obleke
v izdelovanje vsakovrstne

Iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko izgotovljene obleke.

svojo zalogo posebno na havelke v največji izbi po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Prodaja na debelo in drobno.

Firnež

le iz kranjskega lanenega olja

1619 100-4) prodaja

Adolf Hauptmann

v Ljubljani
prva kranjska tovarna oljnatih barv
firnežev, lakov in steklarskega kle-
ja. Največja zaloga

karbolineja in gipsa.

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

se priporoča pred. duhovščini za

izdelovanje

cerkvenih

para-

mentov.

Izdeluje cele ornate kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilenem in slatem veze nju. — Izdeluje tudi bandere in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobre blage, cene pa mogočestni nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi zadovoljno prevzame.

239 26-45

Ivan Ogrin

oblastveno konces. zidarski mojster in stavbeni podjetnik na Vrhniki (Kranjsko)

si dovoljujem naznanjati slavnemu občinstvu in vsem interesovanim korporacijam, da sem **povečal svojo stavbno podjetje** ter isto vsem modernim zahtevam primerno opremil.

Prevzemam izdelavo načrtov in proračunov ter izvršitev **zasebnih in javnih poslopij**, kakor stanovalnih hiš, vil, gospodarskih poslopij, cerkva, šol itd in vseh tozadevnih naprav, kakor napravo in ureditev cesta, kanalizacij itd.

Vse zgradbe izvršim solidno po modernih načelih in primernih nizkih cenah. 1207 13-2

I. južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba Celje

Nove ulice šte. 11.

1044 26-1

Lastniki: Robert Diehl, Ant. Kolenc, Fr. Strupi.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnim obratom. Podobarski atelije. Izvrševanje vseh stavbenih del kakor: stopnjic, podbojev, fasad, nastavkov itd. iz različnih **kamenov in cementa**.

Špeciialna delavnica in podobarski atelije za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, prižnic, obhajilnih miz, krstnih in kropilnih kamnov itd.

Tlakovanje cerkva, dvoran, in hodnikov s samotnim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje

pohištenih plošč iz različnih ter najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah

Mnogobrojna zaloga grobnih spomenikov

iz različnih marmornih vrst granitov in sijenitov po raznovrstnih narisih in po najnižjih cenah.

■ Naprava ■

zidanih ali betoniranih rodbinskih rakev (grobišč)

Popravljanja

spomenikov ter udelavanja napisov v iste

Brušenje, poliranje in struganje kamena s stroji

Strokovno dovršene risbe in načrte kakor tudi proračune na zahtevanje brezplačno

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Hydratične vidre in sesalke

Josip Weibl

J. Spreitzer-ja nasl.

LJUBLJANA, Slomškova ulica 4.

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: železno omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru obmojno omrežje, večna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelovođe, železna okna, železne stole itd.

Specijaliteta: valjični zastori in solnčne plahte po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi operami brez vijakov. 1509 52-59

Ustanovljena 1. 1888.

Tovarna pečij.

Ustanovljena 1. 1888.

založnik zveze ces. kralj.

avstrijskih državnih uradnikov.

ALOJZIJ VEČAJ

LJUBLJANA, — Trnovo, Opekarska cesta, Veliki stradon šte. 9

priporoča vsem stavbnim podjetnikom, častiti duhovščini in sl. občinstvu svojo veliko zalogo najtrpežnejših in sicer od najmočnejših prešanih in poljubno barvanih do najprostejših

prstenih pečij

1181 26-4

različnih vzorcev kakor: ranaissance, barok, gotске, secesion itd., kakor tudi štedilnike in krušne peč lastnega in domačega izdelka po najnižjih cenah ter je v svoji stroki popolnoma izvežban. Ceniki na zahtevo brezplačno in franco.

Veliki novi cenik s koledarjem po pošti zastonj.

Lepa birmanska darila.

Zahtevajte švicarske **Union-ure**, katere so najboljše in le 1. vrste.

Zaradi velikanske zaloge, katero sem osebno v Švici pred podraženjem nakupil, mi je mogoče vsakomur najboljše postreči.

Mojo zalogo si lahko vsakdo ogleda, da se prepriča.

Tudi imam na novo urejeno bogato zalogo **verižic, uhanov, zapestnic** itd.

Nikel cilinder-remot. ura	gld. 2:40
Srebrna	3:80
„ anker-remont. „	5:—
Srebrna verižica	1:—
14 karatna zlata ura	12:80

Fr. Čuden

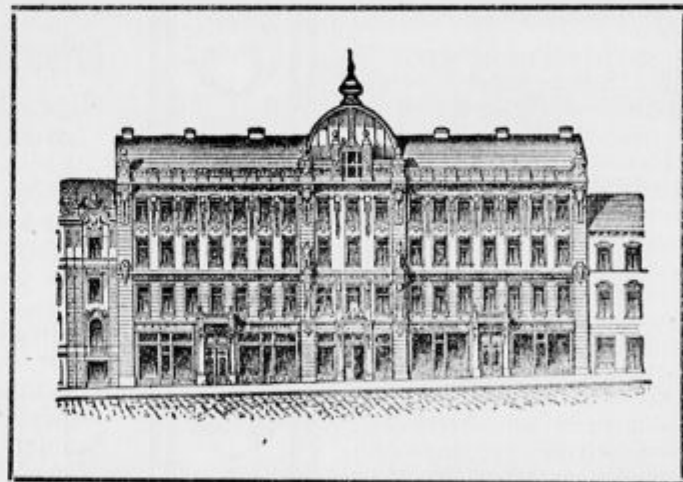
131 43

urar in trgovec na drobno in debelo, delničar švicarske tovarne Union-ur

v LJUBLJANI, nasproti frančiškanski cerkvi.

Stanje hranilnih vlog: 23 milijonov kron.

Rezervni zaklad: nad 800.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v Prešernovih ulicah šte. 3,

v lastni hiši, (poprej na Mestnem trgu zraven rotovža),

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih **obrestuje po 4 %** ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča, denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posojuje se na zemljišča po 4 3/4 % na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5 % izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 60 % izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

Skrilj-Eternit

asbestni cementni škrilj
Eternit tovarne
LUDWIG HATSCHEK

Najboljša streha sedanosti. Varna pred ognjem in viharji, kljubuje vsem vremenskim vplivom, ne potrebuje poprav, je lahka, lična in ceno. **Najdalekosežneje poročstvo.** Spričevala prve vrste. Zahtevajte vzorce in prospekte! — Glavno zastopstvo za južne pokrajine: Delniška družba tvornice portland cementa Dovje in v Trstu, via Geppa 2. — Vprašanja naj se naslavlja na založnika **Teodorja Korn**, krovca in kleparskega mojstra v Ljubljani, kjer se izvršujejo tudi **strel vodne naprave, kleparska in krovka dela** z različnimi materijali. Zaloga in zastopstvo v Novem mestu Jos. Košiček.

Vedno napreji!

perilo za dame, gospode in otroke,
kakor tudi
posteljno perilo.

Častite dame naj se izvolijo s poskusnim nakupom prepricati o krasni izvršitvi in izredni ceni mojega perila, in uverjen sem, da bodo oskrbele tudi nadaljine potrebe v moji trgovini. Koder pa se izdeluje perilo doma, priporočam svoje dobro **platno in bombaževino** dalje švicarske vezenine, namizne prte, srtvete, garniture za kavo, brisače, robce, nogovnice, žoke itd. po najnižji ceni.

ANTON ŠARC,
špecialna trgovina za perilo ter opreme za ne-
veste, Sv. Petra cesta št. 8.
Šivalnica: Sv. Petra nasip 7.
Pralnica in sušilnica: Kolodvorske ulice 8.

Z veleposilovanjem 711 82-1

Vedno napreji!

Hamburg-Amerika Linie

Vožnja traja 6 dni — izvrstna prilika za potovanje — Je in ostane z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki

"Amerika" 24.000 ton
"Kaiserin Augusta-Victoria" 25.000 ton
toraj še enkrat večji
kakor do sedaj veliki parniki z 8-12.000 tonami

Pojasnila daje zastopnik:
Fr. Seunig,
Ljubljana Kolodvorske ulice št. 28
Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Oklic.

Kc VIII 1817

I

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani naznanja, da se je dovolila prostovoljna **dražba posestva** Melhijor-ja Supan vl. št. 169 kat. občine Vodmat, ki obstoji iz hiše št. 15 v Vodmatu z dvoriščem ter pašnika parc. št. 9/16, kakor tudi kavarniške opreme in zaloge. Dražba se vrši **dne 18. junija 1907** ob 9. uri dopoldne na lici mesta v Vodmatu št. 15.

Vsak ponudnik mora založiti na roke prodajnega poverjenika pred ponudkom kot vadij 10% na 26.000 kron določene vzklicne cene, tedaj 2.600 K v gotovini ali v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev po kurzu dunajske borze prejšnjega dne, ali v vložnih knjižicah tuzemskih hranilnic ali posojilnic z neomejeno zavezo.

Zdražitelj prevzame terjatve knjižnih upnikov v znesku 18.963 K v svojo osebno plačilno zavezo in obrestovanje od 1. julija 1907 nadalje. Ostanek najvišjega ponudka pa ima plačati v osmih dneh od dne dražbe s 5% obrestmi od tega dne naprej.

Dražbeni pogoji, zemljknižni izpisek in zaznamek kavarniške opreme in zaloge se lahko pregledajo pri podpisnem sodišču ali pa v pisarni c. kr. notorja dr. Frana Vok v Ljubljani med uradnimi urami.

Lastnik posestva ima pravico najvišji stavljeni ponudek takoj po sklepu prodaje ali vsprejeti ali pa odkloniti.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani odd. VIII.,
dne 6. junija 1907.

1288 3-2

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vaa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolijo pri naročilih vstopiti na domačo trdiko ter ne uvažujejo tujih trdk, draštev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zastruje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 2803 26-24

Ana Hofbauer,
Imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfsove ulice 4.

Razpis.

1333 (2-2)

Za razširjenje šolskega poslopja na Dol. Zemonu pri Ilirski Bistrici na **21.707 K 65 v.** proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom

javne zmanjševalne dražbe

dne 30. junija t. l. ob 2. uri popoldne v šolskem poslopju na Dol. Zemonu.

Pismene ponudbe je doposlati z nadpisom:

„Ponudba za prevzetje zgradbe šolskega poslopja na Dol. Zemonu“.

Zraven tega je dodati kot vadij **5% stavbenih stroškov** v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih.

Podpisani krajni šolski svet si pridrži pravico izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbeni pogoji so na ogled v šoli na Dol. Zemonu.

Krajni šolski svet na Dol. Zemonu,
dne 11. junija 1907.

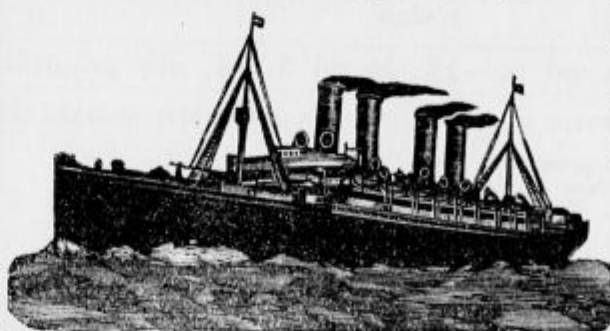
Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz

Bremena

New-York

s cesarskimi brzoparniki
Kaiser Wilhelm II.
Kronprinz Wilhelm,
Kaiser Wilhelm d.
Grosse.

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodne družva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v **Ljubljani edino-le** pri 2518 52-29

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštna rečna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej pregi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko **Baltimore** in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

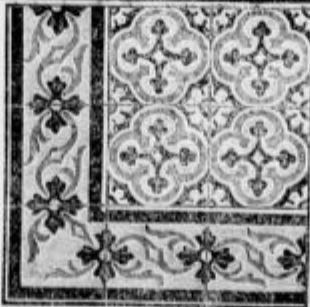
Cementarna na Pešati

A. ZAJEC

p. Dol pri Ljubljani.

Slavnim oestnim odborom in županstvom priporočam **zalogo cementnih oev** (6, 10, 15, 20, 25, 30, 40 cm svetlobe) za napravo vodotokov, vodovodov itd., miljne in kilometrske kamne po jako ugodnih cenah.

Preč. cerkvenim predstojništvom, zasebnikom in podjetnikom nudimo kot najcenejši, a elegantni tlak za cerkve, zakristije, veže, huhinje in hodnike, krasne **mozaik plošče** v raznih barvah (do 5) in okusnih vzorcih po K 3-5 za 1 m².

Izdelujem tudi brušene in polirane „marmornate mozaik plošče“, ki prekašajo v lepoti vse druge tlakove, m² po K 6-12. Trotoar krog cerkvenega zidu (K 3 za m²) zabranja vlago v cerkvah. — Izdelujem tudi raznovrstne stopnice, podboje, oklepe za okna, krasne križe poljubne velikosti z vdelenim železjem za na pokopališča iz imitiranega granita in marmorja, grobne spomenike in okvirje, korita za živino in drugo cementno blago.

641 12

Proračuni zastoj in franko.

Ceniki in vzorci na zahtevo.

Rogaška Slatina

Štajersko.

Železniška postaja, pošta in brojsni urad.

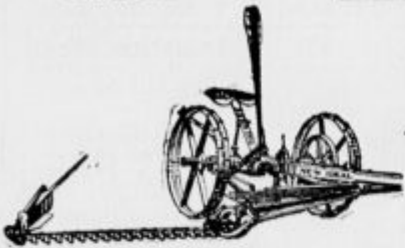
Prospekti zastoni.
Krasna lega, zrak poln kislika, brez prahu. Moderna uredba, živahno družab. življenje.

Popolnoma prenovljeno. Nova hydro-elekt. mehan. therapeut. zdravilnica v velikem modernem slogu. Zdravljenje z mrzlo vodo, elektr. razsvetljava in banj. kopeli, inhalatorij. pneum. aparat, parne kopeli, elektr. masaža, solne kopeli, zdrav. gimnastika — Preizkušena zdravilnica za bolezni v želodcu, črevih, na jetrih, ledvicah, kron. zaprtju, haimorrhoidah, kamnu, debelosti, slad. bolezni, dalje proti trganju, katarom v grlu in krhlju. Najmočnejši zdrav. vrelci, podobni kot v Karlovi in Marijinih varih. — Novi hotel z dietetično restavracijo in novim vodovodom z izvrstno pitno vodo. 7463

„DEERING“: Vsem naprej
ROBERT & CO., DUNAJ

„Deering“ največja specialna tovarna na svetu za žetvene stroje. Prednosti: Zelo lahko vlačjenje. Najboljša snov. Jednostavna konstrukcija. Priročno oskrbovanje.

NOVO! NOVO!
»IDEAL« je kralj vseh lahko-
tekočih kosilnih strojev za travo
in zelenjad. 1100 6—8

Samozastopnik:

Fr. Stupica, Ljubljana.

Priporočamo svoja **izborna kolesa** po raznih cenah, vedno v zalogi tudi že **rabljena kolesa**.

Edino zastopstvo najbolj slovitih tovarn:

Dürkopp & Co.,
Styria tovarna za ko-
lesa (Puch & Co.),

Oesterr. Waffenfabrik.

... Stara kolesa se zamenjajo. ...

IVAN JAX & SIN, Ljubljana, Dunajska cesta šte. 17.

FILIP LAZAR,

mizarski mojster, Jesenice, Gorenjsko

priporoča slav. p. n. občinstvu svojo

veliko zalogo

hišne oprave

iz mehkega in trdega lesa, vsakovrstnih stolov, miz, madrcev in žimnic. — V zalogi imam veliko izbero

frst (mrtvaških trug)

od najpreprostejše do najfinejše in pa po **najnižjih cenah brez konkurence!**

832 10

Naznanilo in priporočilo.

Ker sem svo. e **tesališče in lesno skladišče** opremil ter vse na **ново** uredil, se priporočam v izvršitev

vseh tesarskih del,

kakor: **strešne stole, cerkvene strehe, zvonike, kupole, verande, ledenice, mostove, ter oestne in vodne stavbe, kakor tudi vsa popravila** itd.

Izdelujejo se tudi načrti, spadajoči v stavbno stroko.

Franc Pust,

mestni tesarski mojster, Streliške ulice, Ljubljana.

440 10

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ustanovlj. 1. 1882. v Ljubljani Ustanovlj. 1. 1882.

podrejena škontraciji „Zadružne zveze“ v Celju

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406.

4 1/2 0/10

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

273 42 Upravno premoženje kmetske posojilnice 31. dec. 1906. K 11,325.728'62.

Stanje hran. vlog K 11,060.020'20. Denarni promet K 50,486.935'14.

Varnost hranilnih vlog je tudi **zajamčena po zadružnikih.**

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 %, z 1 1/4 %, na amortizacijo ali pa po 5 1/4 %, brez amortizacije; na menico po 6 1/4 %. Posojilnica pa sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

Francoska parobrodna družba

(Compagnie Générale Transatlantique.)

Naznanilo.

Usojava si naznanjati, da ima slej kakor prej za vse slovenske pokrajine edinole tvrdka

Ed. Šmarda

v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 18

pravico prodajati **vozne liste** (šifkarte) za našo francosko parobrodno družbo (Compagnie Générale Transatlantique) za **Ameriko** in da naša družba ne priznava nikakoršnih voznih listov, ki bi jih izdala kaka druga izseljevalna pisarna v Ljubljani.

Velespoštovanjem

Em. Lang,
nadzornik franc. parob. družbe v Parizu.

Josip Fischer,
generalni reprezentant na Dunaju.

1228 3—3

1523 8—1

Podružnica c. kr. privil.

avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani

sprejema depozite v upravo in v varstvo, izplačuje brez provizije kupone in izžrebane efekte, oskrbuje brezplačno revizijo pri žrebanjih in oddaja

SAFE-DEPOSITS

pod lastnim zaklepom stranke.

Prva domača slovenska pivovarna **G. Auerjevih dedičev**

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12

Štev. telefona 210.

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izbrano

2469 150-38

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Ne kupite nobene ure

dokler niste prejeli mojega velikega cenika

gld. 1.50	gld. 3.50
nikel. Roskopf uro	gl. 1.50
srebrno z dvojnimi pokrovom	3.50
z 3 srebr.	5.50
plosk. jeklene ure	3.50
prave Roskopf-patent.	3.50
prave „Omega“	9.50
srebr. oklopne verižice	1.50
14karatne zlate ure	8.50
14karatne zlate verižice	10.50
14karatni zlati prstani	9.50
stenske ure 70 cm	3.50
z bitjem liki zvonu	5.50
z godbo	6.50
s kukavico	2.50
kuhinske ure	2.20
budilke	1.20
budilke ponoči svetleče	1.60
z dvojnimi zvoncem	1.50
budilke z bitjem in zvoncem liki zvonu	2.50

Triletno pismeno jamstvo za neprimerno denar nazaj. Razpošilja po povzetju urar, zapriščeni sodni cenilec **Maks Böhmel**, Dunaj, VI., Margarethenstr. 27 (v lastni hiši). Zahtevajte moj cenik z 2000 slikami zastoj in poštine prosto. 788 52-7

Odlikovan z zlatim zaslužnim križcem s krono.

C. kr. priv.

prva češka

Ustanovljeno 1869.

3-5 letno jamstvo.

orgelj in harmonijev

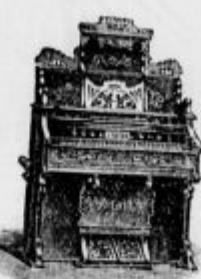
toyarna J. Tuček-a, Kutnadora, Češko

gradi in dobavlja: orglje vseh velikosti, sistemov in slogov harmonije sistema na pihala (Cottage-orglje) piano in pianino najmodernejše konstrukcije.

Nizke cene. Tudi na obroke.

Od ustanovitve je bilo izgotovljenih 6000 instrumentov.

Ilustrovani prospekti o orglah, harmonijah in pianih zastoj in franko. 912 26-0

Založnik c. kr. avstr. državnih uradnikov.

Klobuke, cilindre in čepice

v najnovejših faconah in v velikih izberah

priporoča 112 52-23

Ivan Soklič.

Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Pivovarna J. PERLES

LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

priporoča

izvrstno marčno pivo

v sodcih in steklenicah.

Najstarejša ovočarska trdnja. — Ustan. pred 100 leti

Fr. Šupevc

priporoča velečastili duhovščini ter slavnemu občinstvu

zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije,

voščene zvitke, izborni med-pitanes

koji se dobiva v steklenicah, likalnih in škafih v poljubni velikosti ter poceni.

Kupeje se tudi vsak čas med v panjih, sodcih, kakor tudi voseh in suho satojve, po kolikor mogoče visoki cen.

Na obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo.

1850 52-9 LJUBLJANA, Prešernova (Slonova) ulice 7. Perlesova hiša.

3 letno pismeno jamstvo! Brez konkurence v kakovosti!

5 kron!

Prva švicarska sistem Roskopf patent remont. ura s sidro z masivnim solidnim antima-gnetičkim kolesjem na sidro, pristno emailiranim kazališčem (ne papirnato) z varstveno plombo zavarovano pristno nikelnastim okovom, šaur-pokrovom čez kolesje, 36 ur idoda (ne samo 12 ur) z okrašenimi in pozlačenimi kazalci, natančno regulirana, s 3 letnim pismenim jamstvom, komad K 5-—, 3 komadi

K 14-—, s sekundnim kazalcem K 6-—, 3 kom. K 17-—, v pristno srebrnem okovu brez sekundnega kazalca K 10-50, 3 kom. K 28-—, s sekundnim kazalcem K 13-50, 3 kom. K 38-—.

Zamena dovoljena ali pa se vrne denar brez odbitka.

Razpošilja po povzetju 1166 20-4

prva tovarna ur **Hanns Konrad**

c. in kr. dvorni založnik

v Mostu (Brux) šte. 1157 (Češko).

Odlikovan s c. kr. avstr. drž. orlom, zlatimi in srebrnimi razstavnimi svetinjami. — Ustanovlj. 1887.

Bogato ilustr. ceniki s nad 3000 slikami se na zahtevo pošljejo grutla in franko.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz

Ljubljane čez Antwerpen v New York

je proga

rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih: „Finland“, „Kronland“, „Vaderland“, „Zeeland“ in „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New Yorkom, so snaznost, izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice, po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

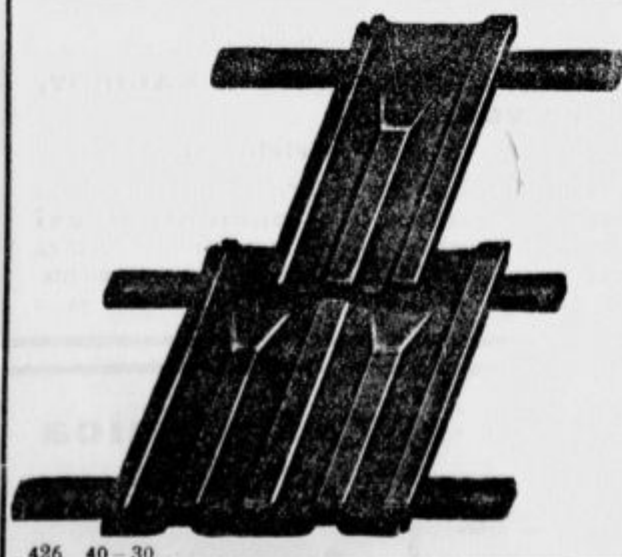
Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenejša kakor na New York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

FRANC DOLENC

v Ljubljani,

Koročvorske ulice odslej šte. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tišlerju“. 320 14-18

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

opekarna in zaloga peči, nudijo vsako poljubno množino patentiranih

zarezanih strešnikov

„Sistem MARZOLA“ (Strangfalzzegel) „Sistem MARZOLA“

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vsak strešnik se zamore na late pribiti ali pa z žico privezati, kar je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki. Takojsnja in najzanesljivejša postrežba. Sprejmejo se zastopniki.

